

Talousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle kaupparekisterilaksi ja elinkeinotoimintalaksi sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle kaupparekisterilaksi ja elinkeinotoimintalaksi sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi (HE 244/2022 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan mietinnön antamista varten. Asia on lisäksi lähetetty perustuslakivaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Lausunto

Asiasta on annettu seuraava lausunto:

- perustuslakivaliokunta PeVL 94/2022 vp

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- erityisasiantuntija Jyri Oksanen, työ- ja elinkeinoministeriö
- tiimiesimies Jouko Koitto, Patentti- ja rekisterihallitus
- asiantuntija Hannu Ylänen, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- johtava asiantuntija Mika Linna, Finanssiala ry
- johtava asiantuntija Ville Kajala, Keskuskauppakamari
- lainsäädäntöasioiden päällikkö Tiina Toivonen, Suomen Yrittäjät ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- oikeusministeriö
- Poliisihallitus
- Digi- ja väestötietovirasto
- Verohallinto
- Suomen Tilintarkastajat ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi kaupparekisterilaki, jolla kumottaisiin vuonna 1979 säädetty kaupparekisterilaki ja uusi elinkeinotoimintalaki, jolla kumottaisiin vuonna 1919 säädetty elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annettu laki. Yritys- ja yhteisötietolakia muutettaisiin eri-

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

tyisesti sähköiseen asiointiin liittyen. Esityksessä ehdotetaan lisäksi uusista laeista johtuvia lähinnä teknisiä muutoksia useisiin muihin lakeihin.

Kaupparekisterin tarkoituksena olisi jatkossakin toimia yritysten perustietoja sisältävänä julkisena rekisterinä. Esityksellä ajantasaistetaan kaupparekisterilaki ja parannetaan kaupparekisteritietojen luotettavuutta. Sähköisen kaupparekisteriasioinnin ehdotetaan tulevan yksityisiä elinkeinoharjoittajia, säätiöitä ja yhdistyksiä lukuun ottamatta velvoittavaksi vuoden 2026 alusta. Rekisteriviranomainen voisi edellyttää paperilla ilmoittavan fyysistä tunnistamista.

Tietojen luotettavuutta parannettaisiin velvoittamalla osakeyhtiöt, osuuskunnat, eurooppayhtiöt, eurooppaosuuskunnat ja sivuliikkeet vahvistamaan kaupparekisteriin merkittyjen tietojen ajantasaisuus vuosittain. Patentti- ja rekisterihallituksella olisi jatkossa oikeus määrätä kaupparekisteri-ilmoituksen laiminlyöntimaksu kaupparekisteriin liittyvän ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnistä sekä tilinpäätöksen myöhästymismaksu myöhässä rekisteröitäväksi ilmoitetusta tilinpäätöksestä. Tosiasiallista edunsaajaa koskevan ilmoituksen laiminlyönti voisi johtaa yrityksen poistamiseen kaupparekisteristä.

Yksityisten elinkeinoharjoittajien osalta pääosin luovuttaisiin ilmoitusvelvollisuudesta kaupparekisteriin. Muut viranomaiset voisivat vain poikkeuksellisesti pyytää kaupparekisteristä saatavilla olevia tietoja jatkossa yrityksiltä.

Uudessa elinkeinotoimintalaissa säädettäisiin elinkeinoharjoittajan oikeudesta harjoittaa elinkeinotoimintaa. Ehdotetun lain säännökset elinkeinotoiminnan harjoittamiseen oikeutetuista elinkeinoharjoittajista, joiden asuin- tai kotipaikka on Euroopan talousalueella, vastaisivat vähäisin tarkistuksin voimassa olevaa lakia. Euroopan talousalueen ulkopuolella olevia elinkeinoharjoittajia koskevaa lupamenettelyä tarkistettaisiin Patentti- ja rekisterihallituksen sidottua harjintaa osoittaviksi. Yksityisen elinkeinoharjoittajan kelpoisuusvaatimuksia tarkistettaisiin niin, että elinkeinotoimintaa saisi ammattimaisesti harjoittaa luonnollinen henkilö, joka on täysi-ikäinen, ei ole konkurssissa ja jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu. Viisitoista vuotta täyttänyt alaikäinen saisi kuitenkin edunvalvojan suostumuksella harjoittaa ammattimaisesti elinkeinotoimintaa. Sivuliikkeen määritelmää ei sidottaisi enää kiinteään toimipaikkaan.

Lait on tarkoitettu tulemaan pääosin voimaan mahdollisimman pian hyväksymisen jälkeen lukuun ottamatta velvoittavaa sähköistä asiointia koskevia säännöksiä, jotka on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2026 alkaen. Lisäksi säännöksiä sovellettaisiin osittain vasta 1.1.2025 sekä 1.1.2026 alkaen.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Esityksen tausta ja lähtökohdat

Hallituksen esityksellä ehdotetaan säädettäväksi uusi kaupparekisterilaki ja uusi elinkeinotoimintalaki sekä muutettavaksi yritys- ja yhteisötietolakia. Esitys sisältää lisäksi noin 40 liitelakia, joihin ehdotetaan muutoksia lähinnä uuteen kaupparekisterilakiin ja elinkeinotoimintalakiin tulevien viittausten johdosta.

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

Kaupparekisterilakia on muutettu sen voimaantulon eli vuoden 1979 jälkeen noin 60 kertaa, ja nykyisen sääntelyn lähtökohta perustuu paperimuotoiseen asiointiin. Digitalisaatiokehitys edellyttää myös kaupparekisterin prosessien sähköistämistä. Hallituksen esityksessä todetun mukaisesti on perusteltua säätää uusi kaupparekisterilaki, kun otetaan huomioon kaupparekisterilakiin tehdyt lukuisat muutokset ja kaupparekisterille asetettujen vaatimusten kasvaminen yhteiskunnan muutosten myötä. Kaupparekisterin perustarkoitus yrityksiä koskevan tiedon lähteenä säilyy ennallaan, mutta tiedon saatavuutta, luotettavuutta ja ajantasaisuutta pyritään parantamaan.

Elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annettu laki on tullut voimaan 1919. Lakiin on tehty lukuisia yksittäisiä muutoksia, joiden johdosta säädös on muuttunut hajanaiseksi ja tulkinnanvaraiseksi. Laki sisältää myös vanhentuneita ja tarpeettomia säännöksiä. Uudella elinkeinotoimintalalla pyritään näin ollen selkeyttämään elinkeinotoimintaa koskevaa yleistä sääntelyä.

Yritys- ja yhteisötietolain keskeisin muutos liittyy sähköiseen asiointiin velvoittamiseen siltä osin kuin kyse on kaupparekisteristä. Sähköisen asioinnin lisäksi lakiin ehdotetaan myös muita yritysturvallisuutta parantavia muutoksia.

Perustuslakivaliokunta on hallituksen esityksestä antamassaan lausunnossa PeVL 94/2022 vp kiinnittänyt huomiota elinkeinon luvanvaraisuutta, hallinnollisia seuraamuksia sekä elinkeinotoiminnan harjoittamisen ikärajaa koskevaan sääntelyyn ja katsonut, että lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä. Perustuslakivaliokunnan lausuntoa käsitellään asia-kohtittain jäljempänä tässä mietinnössä.

Talousvaliokunta pitää hallituksen esitystä tarpeellisena ja kannatettavana. Valiokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä yksityiskohtaisissa perusteluissa esitetyin teknisin muutoksin.

Sähköinen asiointi

Kaupparekisterilain 12 §:n viittaussäännöksen mukaan kaupparekisteri-ilmoitusten tekemisestä säädetään yritys- ja yhteisötietolaissa. Sähköisen asioinnin velvoittavuus koskee myös kaupparekisteriin tehtävää hakemusta, täydennystä ja lisäselvitystä. Sähköiseen asiointiin on tarkoitus siirtyä yksityisiä elinkeinonharjoittajia, yhdistyksiä ja säätiöitä lukuun ottamatta vuoden 2026 alusta lukien. Tämän jälkeen ilmoituksen voi sähköisen asiointipalvelun sijaan jättää paperilla vain erityisestä syystä, mutta tämä mahdollisuus ei voimassa olevan lain mukaisesti koske taloyhtiöiden perustamisilmoituksia eikä pääasiallisesti taloyhtiöiden yhtiöjärjestystä koskevia muutosilmoituksia.

Sähköiseen asiointiin velvoittaminen linkittyy pääasiassa yritysturvallisuuden parantamiseen, koska siihen liittyy asioijan tunnistaminen. Tämä yksinään laskee väärinkäytösten riskiä, mutta toisaalta edesauttaa jälkikäteistä selvitystyötä, mikäli väärinkäytöksiä ilmenee. Kaupparekisteri on kantarekisteri, josta tarkistetaan esimerkiksi henkilön oikeus allekirjoittaa yrityksen nimi, mikä korostaa kaupparekisterin luotettavuuden tärkeyttä. Sähköinen asiointi mahdollistaa nykyistä sujuvamman ja nopeamman rekisteröinnin.

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

Valiokunnan asiantuntijalausunnossa on pidetty velvoittavaan sähköiseen asiointiin siirtymiselle ehdotettua noin kolmen vuoden siirtymäaikaa poikkeuksellisen pitkänä. Rekisteritietojen laadun varmistamisen ohella velvoittava sähköinen asiointi on keskeinen keino parantaa yritysturvallisuutta ja ehkäistä väärinkäytöksiä, minkä vuoksi siirtymäaikaa tulisi lausunnonantajan mukaan lyhentää enintään noin kahteen vuoteen. Asiantuntijalausunnossa todetun mukaisesti yritysturvallisuus sinällään puoltaisi nopeampaa siirtymistä velvoittavaan sähköiseen asiointiin. Suunniteltua voimaantuloajankohtaa on perusteltu erityisesti tietotekniikkaan liittyvillä järjestelmämuutostarpeilla sekä sillä, että ilmoitusvelvollisille on varattava riittävä aika omaksua uusi menettely.

Talousvaliokunta on jo aiemmin kaupparekisterilain ja yritys- ja yhteisötietolain muuttamista koskevan hallituksen esityksen käsittelyn yhteydessä (TaVM 32/2021 vp — HE 151/2021 vp) todennut pitävänsä julkisen hallinnon palvelujen sähköistämistä tärkeänä. Talousvaliokunta on tuolloin myös muistuttanut, että digitaalisuuskehityksen myönteisistä puolista huolimatta on pidettävä esillä, että yhteiskuntaa ei voida kehittää yksinomaan teknologisessä kehityksessä helposti mukana pysyvien ihmisten ehdoilla ja että viranomaisasioinnin tulee olla kansalaisten ulottuvissa edelleen myös muita kuin digitaalisia välineitä käyttäen.

Hallinnolliset seuraamukset

Ehdotetun kaupparekisterilain 4 luku sisältää säännökset valvonnasta ja hallinnollisista seuraamuksista. Rekisteriviranomaisena toimivalle Patentti- ja rekisterihallitukselle ehdotetaan säädettäväksi oikeus määrätä laissa säädettyjen edellytysten täytyessä hallinnollinen seuraamusmaksu eli kaupparekisteri-ilmoituksen laiminlyöntimaksu ja tilinpäätöksen myöhästymismaksu.

Kaupparekisteri-ilmoituksen laiminlyöntimaksu

Kaupparekisteri-ilmoituksen laiminlyöntimaksu määrätään, jos ilmoitusvelvollinen jättää kehotuksesta huolimatta korjaamatta rekisteritiedoissa olevan puutteen tai virheen tai ei tarkista tietojen ajantasaisuutta. Muiden kuin vuotuisten velvollisuuksien laiminlyönnin osalta voidaan määrätä uusi korotettu laiminlyöntimaksu, jos ilmoitusvelvollinen ei ole korjannut laiminlyöntiä uudesta kehotuksesta huolimatta.

Perustuslakivaliokunta on kiinnittänyt lausunnossaan huomiota ehdotetun 24 §:n 6 momentin säännökseen laiminlyöntimaksun määräämisestä uudelleen tilanteessa, jossa ilmoitusvelvollinen ei ole korjannut laiminlyöntiä rekisteriviranomaisen uuden kehotuksen jälkeen. Säännöksestä ja sen perusteluista välittyy perustuslakivaliokunnan mukaan jossakin määrin ristiriitainen kuva laiminlyöntimaksun määräämisen tarkoituksesta. Yhtäältä kyse vaikuttaa olevan lainvastaisesta teosta määrättävästä rangaistusluonteisesta taloudellisesta seuraamuksesta, toisaalta sääntelyssä on piirteitä myös viranomaisen antaman kehotuksen tehostamisesta taloudellisella seuraamuksella. Hallinto-oikeudellisen sääntelyn johdonmukaisuuden kannalta perustuslakivaliokunta pitää perusteltuna, että kehotuksen tehostamisessa turvauduttaisiin hallinnon yleislainsäädännössä säänneltyyn uhkasakkomenettelyyn. Perustuslakivaliokunta katsoo, että talousvaliokunnan tulee vielä arvioida ehdotettua sääntelyä tältä kannalta. Myös valiokunnan asiantuntijalausunnoissa on ehdotettu uhkasakkomenettelyn laajentamista koskemaan kaupparekisteri-ilmoittamiseen liittyviä laiminlyöntejä nykyistä laajemmin.

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

Saadun selvityksen mukaan asiaa on selvitetty jo valmisteluvaiheessa. Hallituksen esityksessä on todettu, että uhkasakon asettaminen sopii yksittäisten valvontatoimenpiteiden keinoksi, mutta ei massaluonteiseen valvontaan. Patentti- ja rekisterihallitus on katsonut, että uhkasakkomenettely on raskas ja massamenettelyyn soveltumaton, eikä sen laajentamista ole sen vuoksi päädytty esittämään.

Rekisterikäytännössä uhkasakkomenettelyä on pääsääntöisesti käytetty tilanteissa, joissa ilmoitusvelvollisen liikevaihto on yli 5 miljoonaa euroa, tai kun kyse on yhteiskunnallisesti merkittävästä yrityksestä tai julkisesta osakeyhtiöstä. Pääsääntöisesti tilinpäätöksen ilmoittamisen laiminlyöntiin on sovellettu osakeyhtiölain tai osuuskuntalain säännöksiä viranomaisaloitteisesta yrityksen rekisteristä poistamisesta tai selvitystilaan määräämisestä.

Saadun selvityksen mukaan hallituksen esityksessä on kaupparekisteri-ilmoituksen laiminlyöntimaksun yhteydessä käytetty termiä "päävelvoite" viitaten siihen ilmoitukseen, jonka antamisen ilmoitusvelvollinen on laiminlyönyt. Vaikka myös uhkasakkolaissa käytetään päävelvoite-termiä, on nyt tarkasteltavassa esityksessä lähdetty siitä, että kaupparekisteri-ilmoituksen laiminlyöntimaksu on rangaistusluonteinen hallinnollinen seuraamusmaksu, joka perustuu kaupparekisteri-ilmoituksen laiminlyöntiin.

Talousvaliokunta katsoo, että uhkasakkomenettelyn soveltamisalaa ei ole syytä tässä vaiheessa laajentaa. Asiaa tulee tarkastella uudestaan, jos hallinnollisilla seuraamusmaksuilla ei saavuteta riittävää vaikutusta kaupparekisteriin liittyvien toimintavelvoitteiden täyttämiseksi.

Tilinpäätöksen myöhästymismaksu

Tilinpäätöksen myöhästymismaksua sovelletaan osakeyhtiöön, osuuskuntaan, eurooppayhtiöön ja eurooppaosuuskuntaan. Myöhästymismaksu määrätään, jos ilmoitusvelvollinen ei ole ilmoittanut tilinpäätöstä ja toimintakertomusta rekisteröitäväksi kahdeksan kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Maksun määrä riippuu myöhästymisen kestosta.

Tilinpäätöksen myöhästymismaksua koskevan 25 §:n 6 momentin mukaan myöhästymismaksu voidaan määrätä varaamatta ilmoitusvelvolliselle tilaisuutta selvityksen antamiseen, jos rekisteriviranomainen on muistuttanut tilinpäätöksen rekisteröimistä koskevasta velvollisuudesta sekä laiminlyöntiin liittyvästä myöhästymismaksusta tilikauden päättymisen jälkeen mutta ennen 1 momentissa tarkoitettua määräaikaa. Perustuslakivaliokunnan käsityksen mukaan kuulemisvelvollisuuden pääsääntöisyydestä poikkeaminen tässä yhteydessä verraten vähäisenä pidettävän myöhästymismaksun määräämismenettelyssä ei vaikuta lakiehdotuksen käsittelyjärjestykseen. Perustuslain 21 §:stä johtuvista syistä sääntelyä on kuitenkin syytä muuttaa esimerkiksi niin, että ilmoitusvelvolliselle on varattava tilaisuus selvityksen antamiseen ennen myöhästymismaksun määräämistä, jos se on erityisestä syystä tarpeen. Talousvaliokunta ehdottaa säännöksen muuttamista perustuslakivaliokunnan lausunnossa esitetyllä tavalla.

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

Selvitystilaan määräämisen ja rekisteristä poistamisen laajentaminen koskemaan tosiasiallisia edunsaajia koskevan ilmoituksen laiminlyöntiä

Esityksen mukaan ilmoitusvelvollinen, johon sovelletaan osakeyhtiölakia tai osuuskuntalakia, voidaan määrätä selvitystilaan tai poistettavaksi kaupparekisteristä tosiasiallisia edunsaajia koskevan ilmoituksen laiminlyönnistä. Muutamissa valiokunnan asiantuntijalausunnoissa on katsottu, että tällainen menettely on epäsuhteinen, ja ehdotettu muiden seuraamusvaihtoehtojen tarkastelua. Toisaalta on pidetty tärkeänä varmistaa kauppa- ja muiden kantarekistereiden tietojen vastaavuus ja riittävyys rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017, rahanpesulaki) asiakkaan tuntemista ja tosiasiallisia edunsaajia koskeviin vaatimuksiin nähden.

Edunsaajatiedot liittyvät rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseen, josta edunsaajatietojen rekisteröimistä lukuun ottamatta säädetään tarkemmin rahanpesulaissa. Myös tosiasiallisen edunsaajan määritelmä sisältyy rahanpesulakiin. Edunsaajatiedot poikkeavat luonteeltaan huomattavasti muista kaupparekisteriin rekisteröidyistä tiedoista.

Saadun selvityksen mukaan The Financial Action Task Force (FATF) on vuoden 2019 maaraporttissaan samoin kuin Global Forum vuoden 2022 raportissaan katsonut nykyiset keinot edunsaajarekisterin luotettavuuden varmistamiseksi riittämättömiksi. Edunsaajarekisterin luotettavuuden parantamiseen hallituksen esityksessä tähtäävät tietojen tarkistamisvelvollisuus, tietyt merkinnät edunsaajarekisteriin esimerkiksi tietoihin liittyvästä laiminlyönnistä, seuraamusmaksut sekä nyt käsiteltävänä oleva selvitystilaan määrääminen tai rekisteristä poisto.

Edunsaajantietoja on pidettävä erityisen merkityksellisinä tietoina ottaen huomioon se vakava rikkollisuus, jonka estämiseen tällaisten tietojen kerääminen liittyy. Tietoja on siten pidettävä yhtä merkityksellisenä kuin tilinpäätöstietoja, joten talousvaliokunta pitää perusteltuna, että laiminlyönteihin sovelletaan viranomaisaloitteista selvitysmenettelyyn määräämistä ja rekisteristä poistamista koskevia säännöksiä.

Kaupparekisteri-ilmoituksen laiminlyöntimaksu on hallituksen esityksen perustelujen mukaan tarkoitettu ensisijaiseksi keinoksi laiminlyöntien korjaamiseksi, ja rekisteristä poistaminen tulee kyseeseen vasta, jos laiminlyöntimaksun määräämisestä huolimatta ilmoitusvelvollinen ei anna edunsaajailmoitusta. Talousvaliokunta kannattaa hallituksen esityksessä ilmaistua pääsääntöä laiminlyöntimaksun ensisijaisuudesta.

Laiminlyöntimaksun ensisijaisuuden pääperiaatteesta on kuitenkin esitetty käytännössä poikettavaksi, koska teknisen toteutuksen edellyttämästä siirtymäajasta johtuen lain voimaantulosäännöksen mukaan laiminlyöntimaksuja ei määrätä ennen vuotta 2025. Ratkaisua on perusteltu sillä, ettei kyse ole uudesta velvollisuudesta vaan tiedoista, jotka vanhojen yritysten olisi tullut antaa yli 2,5 vuotta sitten. Lisäksi on pidetty erittäin tärkeänä, että edunsaajatietojen ajantasaisuus ja luotettavuus saataisiin mahdollisimman nopeasti kuntoon ottaen huomioon myös rahanpesudirektiivin vaatimukset ja edellä mainituissa raporteissa lausuttu. Talousvaliokunta pitää siirtymäkautta koskevaa ratkaisua tarkoituksenmukaisena ja korostaa uuteen lainsäädäntöön liittyvän tiedottamisen tärkeyttä.

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

Talousvaliokunta toteaa, että hallituksen esitys sisältää kaupparekisteriin rekisteröitävien ilmoitusvelvollisten osalta merkittäviä parannusehdotuksia liittyen rahanpesulain mukaisten tosiasiallisten edunsaajien rekisteröintiin ja valvontaan. Valiokunta pitää tärkeänä, että mahdollisia rahanpesuliitännäisiä muutostarpeita, kuten esimerkiksi asiantuntijalausunnossa esille nostettu ongelma y-tunnuksen saamisen suhteen, arvioidaan erikseen.

Elinkeinotoimintalaki

Elinkeinotoimintalaissa säädetään elinkeinonharjoittajan oikeudesta harjoittaa elinkeinotoimintaa Suomessa. Talousvaliokunta toteaa, että säännökset elinkeinotoiminnan harjoittamiseen oikeutetuista luonnollisista henkilöistä ja oikeushenkilöistä vastaavat sisällöltään vähäisin tarkoituksin voimassa olevan elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetun lain säännöksiä.

Lupasääntelyn täsmentämistarve

Perustuslakivaliokunta toteaa lausunnossaan, että elinkeinotoimintalain 3 §:ään ehdotettu sääntely on pääosin sopusoinnussa valiokunnan elinkeinojen luvanvaraisuutta koskevan käytännön kanssa. Valiokunta on kiinnittänyt kuitenkin huomiota luvan myöntämisedellytyksiin. Luvanvaraisuuden taustalla on pyrkimys huolehtia siitä, että elinkeinonharjoittaja on tavoitettavissa esimerkiksi häneen kohdistuvien velvollisuuksien täyttämiseksi. Perustuslakivaliokunta pitää esitettyä perustetta asianmukaisena perusoikeusjärjestelmän kannalta. Sääntelyn hyväksyttävä tarkoitus ei kuitenkaan käy hyvin ilmi säännöksen sanamuodosta, joten perustuslakivaliokunta katsoo, että talousvaliokunnan on syytä täsmentää ja selkeyttää säännöstä.

Talousvaliokunta toteaa, että ehdotetun elinkeinotoimintalain 3 §:n 3 momentin mukaan Patentti- ja rekisterihallituksen on myönnettävä lupa, jos se ei vaaranna elinkeinonharjoittajan tavoitettavuutta tämän velvollisuuksien täyttämiseksi. Voimassa olevassa laissa ei ole vastaavaa säännöstä, mutta hallituksen esityksen mukaan ehdotuksen tarkoituksena ei ole muuttaa Euroopan talousalueen ulkopuolisia elinkeinonharjoittajia koskevaa Patentti- ja rekisterihallituksen vakiintunutta lupakäytäntöä. Luonnollisten henkilöiden osalta tavoitettavuutta on arvioitu henkilön asuimaan mukaan Luganon sopimuksen tai mahdollisen muun vastaavan sopimuksen perusteella, jonka voidaan arvioida varmistavan sen, että henkilö on tosiasiaa tavoitettavissa. Ulkomaisen elinkeinonharjoittajan sivuliikkeille on myönnetty lupia, jos pääliike on asianmukaisesti rekisteröity kotimaassaan. Luvanvaraisuuden taustalla on siten pyrkimys huolehtia siitä, että elinkeinonharjoittaja on tavoitettavissa esimerkiksi häneen kohdistuvien velvollisuuksien täyttämiseksi. Talousvaliokunta ehdottaa säännöksen täsmentämistä perustuslakivaliokunnan lausunnon johdosta.

Vähimmäisikää koskeva vaatimus

Elinkeinotoimintaa saa elinkeinotoimintalakia koskevan ehdotuksen 4 §:n mukaan ammattimaisesti harjoittaa täysi-ikäinen luonnollinen henkilö, joka ei ole konkurssissa ja jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu. Viisitoista vuotta täyttänyt alaikäinen saa kuitenkin edunvalvojan suostumuksella harjoittaa ammattimaisesti elinkeinotoimintaa. Voimassa olevassa laissa elinkeinon harjoittamiselle ei ole säädetty ikärajaa. Ehdotuksessa vähimmäisikää koskevan vaatimuksen tarkoituksena on suojata alaikäisiä niiltä taloudellisilta velvoitteilta ja vastuilta, jotka liittyvät elinkeinotoiminnan harjoittamiseen yksityisenä elinkeinonharjoittajana.

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

Perustuslakivaliokunta toteaa lausunnossaan, että sääntelylle erilaisesta kohtelusta iän perusteella on esitetty perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttäviä perusteita. Perustuslakivaliokunta on pitänyt kuitenkin tarpeellisena, että talousvaliokunta vielä tarkastelee ehdotetun sääntelyn mahdollisia vaikutuksia alaikäisten harjoittamaan elinkeinotoimintaan.

Hallituksen esityksen perusteluissa (s.155—157) on tuotu esiin näkökohtia, joiden perusteella nyt säädettävään ikärajaan on päädytty. Kaupparekisteriin merkitsemisen on katsottava tarkoittavan aikomusta ammattimaisen elinkeinotoiminnan harjoittamiseen, joten jatkossa alle 15-vuotiaita ei merkitä kaupparekisteriin edes edunvalvojan suostumuksella. Elinkeinotoimintalain voimaan tullessa kaupparekisteriin merkityjä alle 15-vuotiaita ei kuitenkaan poisteta rekisteristä.

Talousvaliokunta toteaa, että muutoksella ei ole vaikutusta pienimuotoiseen, esimerkiksi kesätyötyyppiseen itsensä työllistämiseen, jota ei ole pidettävä ammattimaisena elinkeinotoimintana. Muutoksella ei myöskään ole vaikutusta esimerkiksi 4H-yrittäjyyteen alle viisitoistavuotiaiden osalta, koska toiminta on luonteeltaan yritystoimintaan tutustumista, eikä edellytä kaupparekisteriin rekisteröitymistä.

Lainsäädännön voimaantulon aikataulu

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan lait on sähköistä asiointia koskevia säännöksiä lukuun ottamatta suunniteltu tulevaksi voimaan 1.6.2023. Lainsäädännön yhteensovittamisen vuoksi on tärkeää, että käsiteltävänä olevaan hallituksen esitykseen sisältyvä 7. laki tulee voimaan ennen kuin hallituksen esitykseen laiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi sekä laiksi sosiaalisista yrityksistä annetun lain kumoamisesta (TyVM 25/2022 vp — HE 175/2022 vp) sisältyvä kumoamislaki tulee voimaan.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Kaupparekisterilaki

25 §. Tilinpäätöksen myöhästymismaksu. Talousvaliokunta ehdottaa pykälän 6 momentin täsmentämistä perustuslakivaliokunnan lausunnon johdosta siten, että osakeyhtiölle, osuuskunnalle, eurooppayhtiölle tai eurooppaosuuskunnalle on varattava tilaisuus selvityksen antamiseen ennen myöhästymismaksun määräämistä, jos se on erityisestä syystä tarpeen.

39 §. Voimaantulo. Pykälän 3 momentissa säädetään siitä, että kaupparekisteri-ilmoituksen laiminlyöntimaksua ja tilinpäätöksen myöhästymismaksua koskevia erikseen mainittuja säännöksiä sovelletaan vasta 1 päivästä tammikuuta 2025. Valiokunta ehdottaa pykälän 3 momenttiin liittäväksi myös lain 36 §:n, joka koskee oikaisun vaatimista kaupparekisteri-ilmoituksen laiminlyöntimaksua ja tilinpäätöksen myöhästymismaksua koskevasta päätöksestä.

40 §. Siirtymäsäännökset. Valiokunta ehdottaa pykälän 7 momentin kirjoitusvirheen korjaamista.

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

2. Elinkeinotoimintalaki

3 §. Oikeus harjoittaa elinkeinotoimintaa Patentti- ja rekisterihallituksen luvalla. Talousvaliokunta ehdottaa pykälän 3 momentin täsmentämistä perustuslakivaliokunnan lausunnon johdosta siten, että Patentti- ja rekisterihallituksen on myönnettävä lupa, jos elinkeinonharjoittaja on annetun selvityksen perusteella tavoitettavissa elinkeinotoiminnan harjoittamiseen liittyvien velvollisuuksien täyttämiseksi. Hallituksen esitykseen sisältyvällä säännöksellä tai siihen nyt ehdotettavalla muutoksella ei ole tarkoitus muuttaa nykyistä soveltamiskäytäntöä.

22. Laki sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

1 §. Lain soveltamisala. Pykälän 1 momenttia on muutettu nyt käsiteltävänä olevan hallituksen esityksen antamisen jälkeen säädöksellä 1209/2022, jonka johdosta talousvaliokunta ehdottaa säännökseen ja johtolauseeseen teknisiä muutoksia.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Talousvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 244/2022 vp sisältyvät 3.—21. ja 23.—42. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 244/2022 vp sisältyvät 1., 2. ja 22. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Kaupparekisterilaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Kaupparekisteri

1 §

Kaupparekisterin tarkoitus ja ylläpito

Tässä laissa säädetään kaupparekisterin pitämisestä yrityksistä, yhteisöistä ja niissä toimivia henkilöitä koskevien ajantasaisten ja luotettavien tietojen saamiseksi. Rekisteripitäjänä on Patentti- ja rekisterihallitus, jäljempänä *rekisteriviranomainen*.

Rekisteriviranomainen tekee merkintöjä kaupparekisteriin siten kuin tässä tai muussa laissa säädetään. Rekisteriviranomainen pitää tietojärjestelmässään julkista diaaria kaupparekisteriin saapuvista ilmoituksista, hakemuksista ja tiedonannoista sekä asiakirjakansiota ilmoitusvelvollista koskevista asiakirjoista. Asianhallinnasta säädetään lisäksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetussa laissa (906/2019) ja arkistolaisissa (831/1994).

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kaupparekisterin ylläpidosta, merkintöjen tekemisen tavasta sekä avustavista merkinnöistä tai luetteloista. Teknisistä seikoista voidaan määrätä rekisteriviranomaisen päätöksellä.

2 §

Kaupparekisterin julkisuus ja tietojen luovutus

Jokaisella on oikeus saada kaupparekisterin merkinnöistä ja rekisteriviranomaisen hallussa olevista asiakirjoista tietoja, otteita ja todistuksia. Sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999), jäljempänä *julkisuuslaki*, 16 §:n 3 momentissa säädetään, rekisteriviranomainen saa luovuttaa tiedon luonnollisen henkilön nimestä, syntymäajasta, kansalaisuudesta, kotikunnasta ja ulkomailla asuvan asuinmaasta tulosteena, teknisen rajapinnan tai katseluyhteyden avulla taikka muutoin luovuttaa tai saattaa tiedot yleisesti saataville sähköisen tietoverkon kautta.

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

Rekisteriviranomainen saa luovuttaa tiedot kaupparekisteriin tallennetusta henkilötunnuksen tunnusosasta ja ulkomailla asuvan luonnollisen henkilön kotiosoitteesta vain, jos luovutuksensaajalla on tietosuojalain (1050/2018) 29 §:n mukainen peruste tietojen käsittelylle. Tällaiset tiedot saadaan luovuttaa myös sähköisesti 1 momentissa säädetyllä tavalla suojattua tiedonsiirtoyhteyttä tai -tapaa käyttämällä. Lisäksi edellytyksenä on, että tietopyynnön tekijä antaa rekisteriviranomaiselle selvityksen tietojen asianmukaisesta suojaamisesta.

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017), jäljempänä *rahanpesulaki*, 1 luvun 5 ja 6 §:ssä tarkoitetun tosiasiallisen edunsaajan tietoja voidaan luovuttaa, jos luovutuksensaaja on tunnistettu ja luovutuksensaajalla on mainitun lain 1 luvun 1 §:n mukainen peruste tietojen käsittelylle tai viranomainen tarvitsee tietoja lakisääteisen tehtävänsä hoitamiseksi. Tietoja luovutettaessa noudatetaan muutoin mitä siitä 1 ja 2 momentissa säädetään.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä rekisteritietojen luovuttamisesta sekä otteiden ja jäljennösten antamisesta noudatettavasta menettelystä.

3 §

Ilmoitusvelvolliset

Kaupparekisteriin merkitään seuraavat yritykset ja yhteisöt:

1) avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö, keskinäinen vakuutusyhtiö, osuuskunta, osuuspankki, säästöpankki, hypoteekkiyhdistys, vakuutusosakeyhtiö, vakuutusyhdistys, valtion liikelaitos, asunto-osakeyhtiö, keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö ja asumisoikeusyhdistys;

2) elinkeinotoimintaa harjoittava luonnollinen henkilö (*yksityinen elinkeinonharjoittaja*), jonka on kirjanpitolain (1336/1997) 3 luvun 9 §:n 2 momentin nojalla ilmoitettava tilinpäätös rekisteröitäväksi tai jolla on asuinpaikka Euroopan talousalueen ulkopuolella;

3) ulkomainen yhteisö ja säätiö (*ulkomainen elinkeinonharjoittaja*), joka perustaa Suomeen sivuliikkeen, sekä ulkomainen yhteisö sellaisessa rajat ylittävässä kombinaatiosulautumisessa ja jakautumisessa, jossa uusi yhteisö rekisteröidään Suomeen;

4) eurooppalainen taloudellinen etuyhtymä ja muualla kuin Suomessa rekisteröity etuyhtymä, joka perustaa Suomeen toimipaikan;

5) eurooppayhtiö ja eurooppaosuuskunta; sekä

6) aatteellinen yhdistys ja säätiö, jolla on elinkeinotoiminnan harjoittamista varten pysyvä toimipaikka tai palveluksessa vähintään yksi työntekijä.

Perustamisilmoituksen saa tehdä myös sellainen yksityinen elinkeinonharjoittaja sekä aatteellinen yhdistys ja säätiö, joka 10 §:n 1 momentin nojalla ei ole velvollinen sitä tekemään. Mitä tässä laissa säädetään ilmoitusvelvollisesta, sovelletaan myös kaupparekisteriin vapaaehtoisesti ilmoittautuneeseen yksityiseen elinkeinonharjoittajaan sekä aatteelliseen yhdistykseen ja säätiöön.

4 §

Rekisteriin merkittävät tiedot

Edellä 3 §:ssä tarkoitetusta ilmoitusvelvollisesta merkitään rekisteriin seuraavat tiedot:

1) toiminimi ja tarvittaessa aputoiminimi ja toiminimen erikieliset ilmaukset;

2) kotipaikka;

3) toimiala tai tarkoitus;

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

4) elinkeinotoimintaa harjoittavan luonnollisen henkilön ja tarvittaessa prokuristin henkilötiedot.

Muusta ilmoitusvelvollisesta kuin yksityisestä elinkeinonharjoittajasta merkitään rekisteriin soveltuvin osin lisäksi:

- 1) yrityksen tai yhteisön perustamista koskevat tiedot;
- 2) yrityksen tai yhteisön pääoma ja tiedot osakkeista ja osuuksista;
- 3) tilikausi;
- 4) yrityksen tai yhteisön lakisääteiset toimitukset ja niiden jäsenten, tilintarkastajan, toimitusjohtajan, isännöitsijän, yhtiömiehen, prokuristin tai muussa vastaavassa asemassa toimivan henkilön sekä edustamiseen oikeutettujen henkilöiden asema ja henkilötiedot taikka, jos tällaisessa asemassa on oikeushenkilö, oikeushenkilön tunnistamiseksi tarpeelliset tiedot; sekä
- 5) ulkomaisen elinkeinonharjoittajan sivuliikkeen tietoina rekisteriin merkitään ulkomainen rekisteri, johon yhteisö on merkitty, yhteisön rekisterinumero ja rekisteröity nimi kyseisessä rekisterissä sekä sivuliikkeen edustajan ja nimenkirjoittajan henkilötiedot.

Ilmoitusvelvollisen yhteystiedoiksi rekisteriviranomainen merkitsee yritys- ja yhteisötunnusrekisteriin talletetut tiedot. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin kunkin 3 §:ssä tarkoitetun ilmoitusvelvollisen yritys- tai yhteisömuodon osalta kaupparekisteriin merkittävistä tiedoista. Valtioneuvoston asetuksella voidaan henkilötietoja lukuun ottamatta säätää myös muiden kuin 1 ja 2 momentissa tai muualla laissa tarkoitettujen tietojen merkitsemisestä rekisteriin, jos merkinnät ovat tarpeellisia ottaen huomioon ilmoitusvelvollisen erityispiirteet.

5 §

Tosiasiallisesta edunsaajasta rekisteriin merkittävät tiedot

Muusta ilmoitusvelvollisesta kuin yksityisestä elinkeinonharjoittajasta merkitään rekisteriin yrityksen tai yhteisön rahanpesulain 6 luvun 2 §:ssä tarkoitettu muu kuin mainitun lain 1 luvun 5 §:n 4 momentin mukainen tosiasiallinen edunsaaja, tämän henkilötiedot sekä määräysvallan tai omistussuuden peruste ja laajuus.

Jos yritys tai yhteisö ilmoittaa, ettei sillä ole 1 momentissa tarkoitettua tosiasiallista edunsaajaa tai tosiasiallista edunsaajaa ei pystytä tunnistamaan, rekisteriviranomainen tekee ilmoituksesta merkinnän rekisteriin.

Edellä 2 momentissa säädettyä ei sovelleta avoimeen yhtiöön tai kommandiittiyhtiöön, jos avoimen yhtiön yhtiömiehet tai kommandiittiyhtiön vastuunalaiset yhtiömiehet ovat luonnollisia henkilöitä. Jos muu kuin edellä tarkoitettu yritys tai yhteisö laiminlyö antaa 1 tai 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen, rekisteriviranomainen tekee asiasta merkinnän rekisteriin.

Rekisteriviranomainen tekee rahanpesulain 6 luvun 5 §:n 1 momentissa tarkoitetun valvontailmoituksen saatuaan merkinnän rekisteriin, jos ilmoituksen ja edunsaajarekisterin tiedot poikkeavat toisistaan vielä sen jälkeen, kun rekisteriviranomainen on kehottanut ensin yritystä tai yhteisöä taikka 6 §:ssä tarkoitetun ulkomaisen express trustin tai oikeusmuodoltaan samankaltaisen oikeudellisen järjestelyn edustajaa annetussa määräajassa ilmoittamaan ajantasaisen tosiasiallista edunsaajaa koskevan tiedon rekisteröitäväksi tai vahvistamaan rekisteriin merkityn tiedon, ellei rekisterimerkintä ole ilmeisen aiheeton.

Edellä 1–4 momentissa säädettyä ei sovelleta yhtiöön, joka on kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa (1070/2017) tarkoitettulla säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohte-

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

na, kaupparekisteriin merkittyyn rahanpesulain 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettuun yhteisöön, Suomessa sivuliikkeen perustaneeseen ulkomaiseen elinkeinonharjoittajaan eikä valtion liikelaitokseen.

Tosiasiallisia edunsaajia koskevat tiedot säilytetään 10 vuotta ilmoitusvelvollisen rekisteristä poistamisen jälkeen.

6 §

Express trustista tai oikeusmuodoltaan samankaltaisesta oikeudellisesta järjestelystä ja sen tosiasiallisesta edunsaajasta rekisteriin merkittävät tiedot

Rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ja komission direktiivin 2006/70/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/849, jäljempänä *rahanpesudirektiivi*, 31 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna express trustin tai oikeusmuodoltaan samankaltaisen oikeudellisen järjestelyn tosiasiallisia edunsaajia koskevassa ilmoituksessa on mainittava:

1) ulkomaisen trustin tai oikeusmuodoltaan samankaltaisen oikeudellisen järjestelyn nimi ja valtio, jonka lainsäädännön mukaisesti trusti tai oikeusmuodoltaan samankaltaisen oikeudellisen järjestely on perustettu;

2) jos ulkomainen trusti tai oikeusmuodoltaan samankaltaisen oikeudellisen järjestely on rekisteröity, rekisteri, johon ulkomainen trusti tai oikeusmuodoltaan samankaltaisen oikeudellisen järjestelyn on merkitty sekä rekisterinumero siinä rekisterissä;

3) rahanpesulain 6 luvun 3 §:ssä tarkoitettujen tosiasiallisten edunsaajien henkilötiedot sekä määräysvallan tai omistussuuden peruste ja laajuus.

Tosiasiallisia edunsaajia koskevat tiedot säilytetään 10 vuotta tietojen rekisteröinnin perusteiden päättymisen jälkeen.

7 §

Rekisteriin merkittävät henkilötiedot

Kaupparekisteriin merkittävistä luonnollisista henkilöistä rekisteriin merkitään henkilötietoina täydellinen nimi, henkilötunnus, kansalaisuus ja kotikunta. Jos henkilöllä ei ole suomalaista henkilötunnusta, merkitään rekisteriin syntymäaika. Ulkomailta asuvista luonnollisista henkilöistä kotikunnan sijasta rekisteriin merkitään kotiosoite.

8 §

Rekisterimerkinnän julkaiseminen

Rekisteriviranomainen julkaisee tiedon kaupparekisteriin tehdystä merkinnästä tai sen poistamisesta ylläpitämässään sähköisessä verkkopalvelussa joko sellaisenaan taikka otteina tai viitauksina asiakirjakansioon otettuun tai rekisteriin merkittyyn asiakirjaan. Luonnollisen henkilön henkilötunnuksen tunnusosaa tai kotisoitetta, eikä muutoksia rekisteriin jo merkityn luonnollisen henkilön henkilötiedoissa julkaista.

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

Poiketen 1 momentissa säädetystä tosiasiallisista edunsaajaa koskevasta rekisterimerkinnästä julkaistaan vain tieto rekisterimerkinnän tekemisestä.

9 §

Julkisuusvaikutus

Ilmoitusvelvollinen ei voi vedota sellaisiin tietoihin tai asiakirjoihin, joita ei ole merkitty rekisteriin ja 8 §:n mukaisesti julkaistu, ellei ilmoitusvelvollinen osoita, että kolmas henkilö tiesi niistä.

Mitä tämän tai muun lain mukaan on merkitty kaupparekisteriin ja 8 §:n mukaisesti julkaistu, katsotaan tulleen kolmannen henkilön tietoon. Jos julkaisemisesta on kulunut vähemmän kuin 16 päivää, ei julkaistuihin tietoihin kuitenkaan voi vedota sellaista kolmatta henkilöä kohtaan, joka osoittaa, ettei hän ole voinut tietää niistä.

Jos julkaistu tieto poikkeaa rekisteriin merkitystä tai ilmoitusvelvollista koskevasta asiakirjankansiosta ilmenevästä tiedosta, ilmoitusvelvollinen ei voi vedota julkaistuun tietoon kolmatta henkilöä kohtaan. Kolmas henkilö voi vedota julkaistuun tietoon, jollei ilmoitusvelvollinen osoita hänen tienneen rekisteriin merkitystä tiedosta.

Rekisteriin merkityn ilmoitusvelvollisen edustamiseen kelpoisen henkilön asettamisessa tapahtuneeseen virheellisyyteen voidaan julkaisemisen jälkeen vedota kolmatta henkilöä vastaan vain, jos tämän voidaan näyttää tienneen virheestä.

2 luku

Ilmoitukset ja hakemukset

10 §

Kaupparekisteriin tehtävät ilmoitukset

Ennen elinkeinotoiminnan aloittamista 3 §:n 1 momentissa tarkoitetun ilmoitusvelvollisen on tehtävä kaupparekisteriin ilmoitus, joka sisältää 4 ja 5 §:ssä tarkoitetut tiedot (*perustamisilmoitus*). Myös kotipaikan siirtämisestä Suomeen on tehtävä perustamisilmoitus.

Jos kaupparekisteriin merkityissä tiedoissa tapahtuu muutos, on siitä viivytyksettä tehtävä ilmoitus kaupparekisteriin (*muutosilmoitus*). Muutosilmoitus on tehtävä myös, jos avoimen yhtiön tai kommandiittiyhtiön yhtiösopimukseen, osakeyhtiön, asunto-osakeyhtiön, keskinäisen kiinteistöosakeyhtiön, keskinäisen vakuutusyhtiön tai vakuutusosakeyhtiön yhtiöjärjestykseen, osuuskunnan, osuuspankin, säästöpankin, hypoteekkiyhdistyksen tai asumisoikeusyhdistyksen sääntöihin, vakuutusyhdistyksen yhdistysjärjestykseen taikka eurooppayhtiön tai eurooppaosuuskunnan sääntöihin tai eurooppalaisen taloudellisen etuyhtymän perustamissopimukseen tehdään muutos.

Elinkeinotoiminnan lopettamisesta on viivytyksettä tehtävä ilmoitus kaupparekisteriin (*lopettamisilmoitus*).

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

11 §

Sivuliikkeen ilmoitusvelvollisuus

Sivuliikkeen perustaneeseen ulkomaiseen elinkeinonharjoittajaan kohdistetusta maksukyvyttömyysmenettelystä, akordista ja muusta vastaavasta menettelystä on ilmoitettava rekisteriviranomaiselle. Rekisteriviranomaiselle on ilmoitettava myös elinkeinonharjoittajan asettamisesta selvitystilaan, selvitysmiesten määräämisestä, selvitysmiesten henkilötiedoista ja toimivallasta sekä selvitystilan päättymisestä samoin kuin elinkeinonharjoittajan purkautumisesta ja rekisteristä poistamisesta.

Sivuliikkeen perustaneen ulkomaisen elinkeinonharjoittajan tilinpäätösasiakirjat on ilmoitettava rekisteröitäviksi kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä sellaisina kuin ne on laadittu, tarkastettu ja julkistettu noudattaen sen valtion lainsäädäntöä, jonka alainen elinkeinonharjoittaja on. Jos ulkomaista elinkeinonharjoittajaa koskevan, Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion lainsäädännön mukainen määräaika tilinpäätösasiakirjojen julkistamiselle on kuutta kuukautta pitempi, tilinpäätösasiakirjat on ilmoitettava rekisteröitäviksi kyseisen valtion lainsäädännön mukaisessa määräajassa.

Jos ulkomaisen elinkeinonharjoittajan tilinpäätösasiakirjoja ei ole laadittu, tarkastettu ja julkaistettu Euroopan unionin säädösten mukaisesti tai vastaavalla tavalla, kirjanpitolain mukaisesti laadittu ja tilintarkastuslain (1141/2015) mukaisesti tarkastettu sivuliikkeen tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus on ilmoitettava rekisteröitäväksi kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

Sivuliikkeellä ei ole velvollisuutta ilmoittaa rekisteriviranomaiselle 1 ja 2 momentissa eikä 35 §:n 3 momentissa tarkoitettua tietoa tai asiakirjaa, jos rekisteriviranomainen on saanut tiedon tai asiakirjan tietyistä yhtiöoikeuden osa-alueista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1132, jäljempänä *yhtiöoikeusdirektiivi*, 22 artiklassa tarkoitetun rekistereiden yhteenliittämisjärjestelmän välityksellä. Jos yhteenliittämisjärjestelmän välityksellä saatu tieto tai asiakirja on muulla kuin suomen- tai ruotsinkielellä, rekisteriviranomaisella on kuitenkin oikeus pyytää siitä sivuliikkeeltä kielilain (423/2003) 21 §:n 1 momentissa tarkoitettu virallinen käännös.

12 §

Ilmoituksen tekeminen

Ilmoitusten tekemisestä säädetään yritys- ja yhteisötietolain 10 ja 11 §:ssä. Myös kaupparekisteriin tehtävää hakemusta tai kaupparekisteriin toimitettavaa täydennystä ja lisäselvitystä annettaessa sekä ilmoitettaessa tilinpäätös rekisteröitäväksi noudatetaan, mitä sähköisen asioinnin velvoittavuudesta ilmoitusvelvollisen osalta yritys- ja yhteisötietolaissa säädetään.

Sen estämättä, mitä yritys- ja yhteisötietolain 14 §:ssä säädetään, jokainen, joka on eronnut kaupparekisteriin merkitystä asemastaan tai jonka rekisteriin merkitty tehtävä on lakannut, saa itse tehdä tästä ilmoituksen. Ilmoituksen saa tehdä myös paperisena.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoituksen tekemisen tavasta.

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

13 §

Ilmoituksella tai hakemuksella annettavat tiedot ja siihen liitettävät asiakirjat

Ilmoituksella tai hakemuksella on annettava tiedot ja siihen on liitettävä asiakirjat, joihin rekisteriin ilmoitettava seikka perustuu. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin ilmoituksella tai hakemuksella annettavista tiedoista ja liitteistä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan 1 momentista poiketen säätää siitä, ettei sähköisesti annettuun muutosilmoitukseen liitetä osakeyhtiön, osuuskunnan, asunto-osakeyhtiön, keskinäisen kiinteistöosakeyhtiön tai ulkomaisen elinkeinoharjoittajan sivuliikkeen vastuuhenkilön valintaa koskevaa asiakirjaa, ellei rekisteriviranomainen sitä pyydä.

Rekisteriviranomaisella on oikeus vaatia ilmoituksen antajalta 1 ja 2 momentissa säädetyn lisäksi muuta tarpeellista selvitystä ilmoituksen tai hakemuksen lainmukaisuudesta tai ilmoitetun seikan oikeellisuudesta.

14 §

Rekisterimerkinnän poistaminen tuomioistuimen ratkaisun johdosta

Ellei rekisterimerkinnän luonteesta poikkeuksellisesti muuta johdu, rekisteriviranomaisen on poistettava merkintä rekisteristä, kun lainvoiman saaneella ratkaisulla on todettu, että:

- 1) merkintää ei olisi saanut tehdä rekisteriin;
- 2) rekisteröity päätös on pätemätön; tai
- 3) rekisteriin merkitty tieto ei ole oikea.

Tuomioistuimen on lähetettävä rekisteriviranomaiselle jäljennös lainvoiman saaneesta ratkaisusta tässä tarkoitetuissa asioissa.

15 §

Yrityskiinnityksen kuolettaminen

Jos elinkeinoharjoittajan omaisuuteen on vahvistettu yrityskiinnitys, rekisteriviranomainen ei saa merkitä elinkeinotoimintaa lopetetuksi tai yhteisöä purkautuneeksi sille tehdyn ilmoituksen tai tiedonannon perusteella ennen kuin yrityskiinnitys on kuoletettu tai yrityksen luovutuksensaaja on ottanut vastatakseen kiinnityksestä yrityskiinnityslain (634/1984) 10 §:ssä säädetyn mukaisesti.

Mitä 1 momentissa säädetään ei sovelleta, jos kysymys on yrityskiinnityslain 27 §:n 1 momentissa tarkoitettusta ilmoituksesta tai tiedonannosta.

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

3 luku

Rekisteröinti

16 §

Rekisteriin merkitseminen

Rekisteriviranomainen merkitsee ilmoitetut tiedot ja asiakirjat rekisteriin, jos rekisterimerkinnän tekemiselle ei ole estettä.

Rekisteriviranomaisen on pyrittävä varmistamaan, että tieto tai asiakirja merkitään rekisteriin 21 vuorokauden kuluessa siitä, kun rekisteriviranomaiselle on toimitettu kaikki rekisterimerkinnän tekemiseksi tarpeelliset tiedot ja asiakirjat.

Jos perustamisilmoitus on annettu sähköisesti, rekisteriviranomaisen on merkittävä osakeyhtiö tai sivuliike rekisteriin viiden arkipäivän kuluessa siitä, kun sille on toimitettu kaikki rekisterimerkinnän tekemiseksi tarpeelliset tiedot ja asiakirjat. Rekisterimerkinnän viivästyessä rekisteriviranomaisen tulee ilmoittaa viivästymisestä ilmoituksen tekijälle.

17 §

Puutteellisen ilmoituksen tai hakemuksen käsittely

Jos puutteellista ilmoitusta tai hakemusta koskevaan rekisteriviranomaisen selvitys- tai täydennyspyyntöön ei ole vastattu määräajassa, rekisteriviranomainen tekee ilmoituksen tai hakemuksen sillensä jättämistä koskevan päätöksen.

Jos ilmoituksen tai hakemuksen täydentämisestä tai annetusta muusta selvityksestä huolimatta rekisteriin merkitsemiselle on este, rekisteriviranomainen tekee rekisterimerkinnän epäämistä koskevan päätöksen.

18 §

Maksun suorittaminen

Ilmoituksen ja hakemuksen käsittelystä suoritettavasta maksusta säädetään patenti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (1032/1992).

19 §

Oikeus käyttää muita kuin kotimaisia kieliä

Ilmoitusvelvollinen voi tässä laissa tarkoitettujen suomen- tai ruotsinkielisten asiakirjojen ja tietojen lisäksi vapaaehtoisesti toimittaa asiakirjoja ja tietoja kaupparekisterissä julkistettavaksi myös muulla kielellä. Asiakirjasta on tällöin toimitettava kielilain 21 §:n 1 momentissa tarkoitettua virallista käännöstä vastaava käännös muulle kielelle.

Jos suomen- tai ruotsinkielisten julkistettujen asiakirjojen ja tietojen sekä niiden vapaaehtoisesti muulla kielellä julkistettujen käännösten välillä ilmenee ristiriitaisuuksia, vapaaehtoisesti

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

julkistettuun käännökseen ei voi vedota kolmatta henkilöä kohtaan. Kolmas henkilö voi kuitenkin vedota vapaaehtoisesti julkistettuun käännökseen, jollei ilmoitusvelvollinen osoita, että henkilö tiesi suomen- tai ruotsinkielisestä versiosta.

Jos asiakirja on perustellusta syystä laadittu muulla kuin suomen- tai ruotsinkielellä, ilmoitukseen tai hakemukseen on lisäksi liitettävä asiakirjasta kielilain 21 §:n 1 momentissa tarkoitettu virallinen käännös, jota pidetään 1 ja 2 momentissa tarkoitettuna suomen- tai ruotsinkielellä laadittuna ja julkistettuna asiakirjana.

20 §

Finanssivalvonnan kuuleminen

Rekisteriviranomaisen on ennen asian ratkaisua varattava Finanssivalvonnalle vähintään 30 vuorokautta aikaa lausua kaupparekisteri-ilmoituksen johdosta, jos ilmoitus koskee:

1) sijoitusrahastolaissa (213/2019) tarkoitettua rahastoyhtiötä tai mainitun lain 20 luvun 1 §:ssä tarkoitettua säilytysyhteisöä koskevan yhtiöjärjestyksen tai sen muutoksen hyväksymistä;

2) vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitettua vaihtoehtorahastojen hoitajaa, säilytysyhteisöä tai erityistä säilytysyhteisöä koskevan yhtiöjärjestyksen tai sen muutoksen hyväksymistä;

3) kiinteistörahastolaissa (1173/1997) tarkoitettua kiinteistörahastoa koskevan osakeyhtiön yhtiöjärjestyksen, kommandiittiyhtiön yhtiösopimuksen tai sen muutoksen hyväksymistä, ei kuitenkaan, jos kiinteistörahastotoimintaa harjoittavan kommandiittiyhtiön yhtiösopimuksen muutos koskee vain äänettömän yhtiömiehen vaihtumista taikka nimen tai panoksen muuttumista eikä kommandiittiyhtiössä ole muita kuin sellaisia äänettämiä yhtiömiehiä, joiden osuuksiin yhtiösopimuksen mukaan sovelletaan arvopaperimarkkinalakia (746/2012);

4) luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 5 luvun 1 tai 2 §:ssä tarkoitettua yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen muutoksen hyväksymistä.

21 §

Rekisteriviranomaisen päätöksen ja muun asiakirjan tiedoksianto

Jos ilmoitusvelvolliselle ei ole merkitty osoitetietoa yritys- ja yhteisötunnusrekisteriin, rekisteriviranomainen voi antaa päätöksen tai muun asiakirjan tiedoksi tavallisena tiedoksiantona kaupparekisteriin merkitylle henkilölle, jolla on oikeus ottaa ilmoitusvelvollisen puolesta vastaan tiedoksiantoja.

Kaupparekisteri-ilmoituksen laiminlyöntimaksua tai tilinpäätöksen myöhästymismaksua koskeva päätös voidaan antaa tiedoksi tavallisena tiedoksiantona ilmoitusvelvolliselle tai noudatetaan, mitä 1 momentissa säädetään.

Rekisteriviranomainen saa luovuttaa 1 momentissa tarkoitettua henkilön osoitetiedon noudatetaan, mitä 2 §:n 2 momentissa säädetään.

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

4 luku

Valvonta ja hallinnolliset seuraamukset

22 §

Puutteelliset tai virheelliset rekisteritiedot

Jos rekisteriviranomainen havaitsee rekisteritiedoissa puutteita, sen on kehotettava ilmoitusvelvollista korjaamaan puutteet. Samoin, jos rekisteriviranomaisella on syytä epäillä rekisterimerkinnän oikeellisuutta, sen on kehotettava ilmoitusvelvollista tarkistamaan ja korjaamaan virheelliset rekisteritiedot.

Rekisteriviranomainen huolehtii siitä, että ilmoitusvelvolliset poistavat rekisteritiedoistaan merkinnät liiketoimintakieltoon määrätystä henkilöstä, jotka eivät liiketoimintakiellon johdosta voi enää kyseisessä tehtävässä toimia.

23 §

Rekisteritietojen ajantasaisuuden tarkistaminen

Osakeyhtiön, osuuskunnan, eurooppayhtiön, eurooppaosuuskunnan ja Suomeen sivuliikkeen perustaneen ulkomaalaisen elinkeinonharjoittajan on ilmoitettava kaupparekisteriin ilmoitusvelvollisen ilmoituksen perusteella merkittävät tiedot ja yritys- ja yhteisötunnusrekisteriin merkityt yrityksen yhteystiedot ajantasaisiksi kalenterivuositain. Muulla kuin edellä mainitulla ilmoitusvelvollisella on oikeus ilmoittaa rekisteritiedot ajantasaisiksi

Ilmoitusvelvollinen voi ilmoittaa tiedot ajantasaisiksi myös vireillä olevan muutosilmoituksen mukaisesti muutettuna. Ajantasaisuutta koskevan rekisterimerkinnän edellytyksenä on tällöin, että muutosilmoitus rekisteröidään ilmoituksen mukaisesti.

Rekisteriviranomainen tekee rekisteritietojen ajantasaisuutta koskevasta ilmoituksesta samoin kuin 1 momentissa tarkoitetun ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnistä merkinnän kaupparekisteriin.

24 §

Kaupparekisteri-ilmoituksen laiminlyöntimaksu

Rekisteriviranomainen määrää kaupparekisteri-ilmoituksen laiminlyöntimaksun ilmoitusvelvolliselle, joka ei kehotuksesta huolimatta:

1) korjaa 10 §:ssä säädetystä 4 §:n tai sen 3 momentin nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen, 5 tai 6 §:n, 10 §:n 2 momentin tai 11 §:n nojalla kaupparekisteriin ilmoitusvelvollisen ilmoituksen perusteella merkittävissä tiedoissa ja rekisteröitävissä asiakirjoissa olevia puutteita tai virheitä;

2) ilmoita rekisteritiedoistaan poistettavaksi merkintää 4 §:n 2 momentin 4 tai 5 kohdassa tarkoitettua henkilöstä, joka ei liiketoimintakiellon tai muun henkilön kelpoisuuteen liittyvän syyn johdosta voi enää toimia rekisteriin merkityssä tehtävässä;

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

3) korjaa yritys- ja yhteisötietolain 11 §:ssä säädetystä mainitun lain 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetuissa yhteystiedoissa olevia puutteita tai virheitä;

4) ilmoita, jos kyse on kirjanpitolain 3 luvun 9 §:ssä tarkoitettua ilmoitusvelvollisesta, mainitun lain mukaisesti laadittua tilinpäätöstä ja toimintakertomusta tilintarkastusta koskevine tietoi-neen rekisteröitäväksi lukuun ottamatta 25 §:ssä tarkoitettua ilmoitusvelvollista tai täydennä puutteellisenä rekisteröitäväksi ilmoitettuja edellä tässä kohdassa tarkoitettuja tietoja.

Laiminlyöntimaksu määrätään myös 23 §:n 1 momentissa tarkoitettulle ilmoitusvelvolliselle, joka on laiminlyönyt ilmoittaa rekisteritiedot ajantasaiseksi kalenterivuoden aikana, eikä keho-tuksesta huolimatta anna ilmoitusta.

Laiminlyöntimaksun suuruus on 300 euroa. Julkista osakeyhtiötä ja eurooppayhtiötä koskevan laiminlyöntimaksun suuruus on 600 euroa.

Laiminlyöntimaksua ei saa määrätä 1 momentin 4 kohdassa ja 2 momentissa tarkoitettua lai-minlyönnistä, jos päätöstä sen määräämisestä ei ole tehty vuoden kuluessa sitä seuraavasta päi-västä, jona ilmoitusvelvollisen on tullut ilmoittaa tilinpäätös rekisteröitäväksi tai rekisteriin mer-kityt tiedot ajantasaisiksi. Tässä momentissa säädettyä sovelletaan myös sivuliikkeen velvelli-suuteen ilmoittaa tilinpäätös rekisteröitäväksi 11 §:ssä säädetyllä tavalla.

Muiden kuin 4 momentissa tarkoitettujen laiminlyöntien osalta laiminlyöntimaksua ei saa määrätä, jos päätöstä sen määräämisestä ei ole tehty vuoden kuluessa sitä seuraavasta päivästä, jona rekisteriviranomainen on lähettänyt kehotuksen laiminlyönnin korjaamiseksi.

Rekisteriviranomaisen määräämä laiminlyöntimaksu ei estä määräämästä uutta laiminlyönti-maksua, jos ilmoitusvelvollinen ei ole korjannut 1 momentin 1 -3 kohdassa tarkoitettua laimin-lyöntiä rekisteriviranomaisen uuden kehotuksen jälkeen. Näin määrättävä laiminlyöntimaksu on kaksinkertainen sitä edeltäneeseen laiminlyöntimaksuun verrattuna ja voidaan määrätä korkein-taan kolme kertaa kahden vuoden aikana ensimmäisestä päätöksestä lukien siten, että tämän jäl-keen ensimmäinen maksu määrätään 3 momentissa säädetyn suuruisena. Tässä säädettyä ei so-velleta sivuliikkeeseen siltä osin kuin kyse on sen velvollisuudesta ilmoittaa tilinpäätös 11 §:n mukaisesti rekisteröitäväksi.

25 §

Tilinpäätöksen myöhästymismaksu

Rekisteriviranomainen määrää tilinpäätöksen myöhästymismaksun osakeyhtiölle, osuuskun-nalle, eurooppayhtiölle tai eurooppaosuuskunnalle, joka ei ole ilmoittanut kirjanpitolain mukai-sesti laadittua tilinpäätöstä ja toimintakertomusta tilintarkastusta koskevine tietoineen (*tilinpää-tös*) rekisteröitäväksi kahdeksan kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

Myöhästymismaksun suuruus on:

- 1) 150 euroa, jos tilinpäätös on ilmoitettu rekisteröitäväksi enintään kaksi kuukautta myöhässä;
- 2) 300 euroa, jos tilinpäätös on ilmoitettu rekisteröitäväksi yli kaksi kuukautta mutta enintään neljä kuukautta myöhässä;
- 3) 600 euroa, jos tilinpäätöstä ei ole ilmoitettu rekisteröitäväksi vuoden kuluessa tilikauden päättymisestä.

Julkisen osakeyhtiön ja eurooppayhtiön myöhästymismaksu on 2 momentissa säädettyyn ver-rattuna kaksinkertainen.

Jos osakeyhtiö, osuuskunta, eurooppayhtiö tai eurooppaosuuskunta ei ole ilmoittanut tilinpää-töstä rekisteröitäväksi kahdeksan kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä kahdelta tai use-

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

ammalta peräkkäiseltä tilikaudelta, 2 ja 3 momentissa tarkoitettu myöhästymismaksu määrätään kaksinkertaisena.

Myöhästymismaksua ei saa määrätä, jos päätöstä sen määräämisestä ei ole tehty vuoden kuluessa sitä seuraavasta päivästä, kun tilinpäätös on saapunut rekisteröitäväksi tai kun tilinpäätös ei ole saapunut rekisteröitäväksi vuoden kuluessa tilikauden päättymisestä.

Osakeyhtiölle, osuuskunnalle, eurooppayhtiölle tai eurooppaosuuskunnalle on varattava tilaisuus selvityksen antamiseen ennen myöhästymismaksun määräämistä, jos se on erityisestä syystä tarpeen.

26 §

Kaupparekisteri-ilmoituksen laiminlyöntimaksun ja tilinpäätöksen myöhästymismaksun määräämättä jättäminen

Kaupparekisteri-ilmoituksen laiminlyöntimaksu ja tilinpäätöksen myöhästymismaksu on jätettävä määräämättä, jos laiminlyönti on johtunut ilmoitusvelvollisesta riippumattomasta syystä, laiminlyönti on vähäinen tai laiminlyönnille on pätevä syy.

27 §

Kaupparekisteri-ilmoituksen laiminlyöntimaksun ja tilinpäätöksen myöhästymismaksun täytäntöönpano

Kaupparekisteri-ilmoituksen laiminlyöntimaksu ja tilinpäätöksen myöhästymismaksu määrätään maksettavaksi valtiolle. Maksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Laiminlyöntimaksu ja myöhästymismaksu vanhenevat viiden vuoden kuluttua lainvoiman saaneen päätöksen antamisesta.

Kuoleman vaikutuksesta täytäntöönpanoon sovelletaan, mitä rikoslain (39/1889) 8 luvun 16 §:n 1 momentissa säädetään.

28 §

Ilmoitusvelvollisen määrääminen selvitystilaan tai poistettavaksi rekisteristä tosiasiallisia edunsaajia koskevan ilmoituksen laiminlyönnistä

Jos ilmoitusvelvollinen, johon sovelletaan osakeyhtiölain (624/2006) 20 luvun 4 §:ää tai osuuskuntalain (421/2013) 23 luvun 4 §:ää, laiminlyö 5 §:ssä tarkoitettun tosiasiallisia edunsaajia koskevan ilmoituksen antamisen tai rekisterissä olevien puutteellisten tai virheellisten tosiasiallisia edunsaajia koskevien tietojen korjaamisen, eikä ilmoitusvelvollinen kehotuksesta huolimatta korjaa laiminlyöntiä, rekisteriviranomainen voi noudattaen osakeyhtiölain 20 luvun 5 §:ssä tai osuuskuntalain 23 luvun 5 §:ssä tarkoitettua menettelyä määrätä ilmoitusvelvollisen selvitystilaan tai poistettavaksi rekisteristä.

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

29 §

Toimintansa lopettaneen ilmoitusvelvollisen poistaminen rekisteristä

Rekisteriviranomaisen on poistettava ilmoitusvelvollinen rekisteristä, jos tältä ei ole viimeksi kuluneiden kymmenen vuoden aikana tullut ilmoitusta rekisteriin ja on syytä olettaa, että ilmoitusvelvollinen on lopettanut toimintansa.

Rekisteriviranomaisen on etukäteen tiedusteltava ilmoitusvelvolliselta, harjoittaako tämä edelleen toimintaansa. Jos ei käy selville, että toimintaa harjoitetaan, rekisteriviranomaisen on julkaistava sähköisessä verkkopalvelussa tieto, että ilmoitusvelvollinen voidaan poistaa rekisteristä ja kehoitettava tätä kolmen kuukauden kuluessa tiedon julkaisemisesta ilmoittamaan toiminnastaan.

Jos ennen määräajan päättymistä ei saada ilmoitusta siitä, että toimintaa harjoitetaan, on ilmoitusvelvollista koskevat merkinnät poistettava rekisteristä. Yhteisö, joka on purettava selvitysmenetellessä, on se rekisteristä poistamisella katsottava purkautuneeksi.

5 luku

Tietojenvaihto muiden viranomaisten kanssa

30 §

Kaupparekisteritietojen luovuttaminen viranomaiskäyttöön

Jos julkisuuslain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettua viranomaista koskevassa laissa tai alemman asteisessa säädöksessä edellytetään ilmoitusvelvollista toimittamaan viranomaiselle kaupparekisteriin rekisteröityjä tietoja tai viranomainen muutoin tarvitsee tällaisia tietoja, rekisteriviranomainen luovuttaa tiedot teknisen rajapinnan tai katseluyhteyden kautta 2 §:ssä säädetyn mukaisesti noudattaen muutoin mitä julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2019) 5 luvun 22 ja 23 §:ssä säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu viranomainen voi vaatia tietoja ilmoitusvelvolliselta vain, jos rekisteröidyissä tiedoissa havaitaan puutteita tai virheitä tai viranomainen ei siitä riippumattomasta syystä saa tietoja rekisteriviranomaiselta taikka tietojen vaatimiselle on muu perusteltu syy.

Pykälän 1 ja 2 momenttia ei tietojen luovuttamistavasta säädettyä lukuun ottamatta sovelleta tosiasiallisia edunsaajia koskeviin tietoihin.

31 §

Verohallinto

Verohallinto voi antaa salassapitosäännösten estämättä rekisteriviranomaiselle kirjanpitovelvolliselta verotuksen toimittamista varten saamansa tuloslaskelman ja taseen sekä muut tiedot ja asiakirjat, jotka kirjanpitovelvollinen on tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen rekisteröimiseksi velvollinen tämän lain tai muun lain nojalla toimittamaan rekisteriviranomaiselle.

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

Rekisteriviranomaisella on oikeus salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä saada Verohallinnolta osakeyhtiölain 20 luvun 4 §:ssä, osuuskuntalain 23 luvun 4 §:ssä sekä tämän lain 28 ja 29 §:ssä säädettyjen kaupparekisteristä poistamiseen liittyvien tehtävien hoitamiseksi tieto siitä, onko yksilöidyllä yrityksellä tai yhteisöllä ollut toimintaa Verohallinnon rekisteritietojen perusteella.

32 §

Digi- ja väestötietovirasto

Rekisteriviranomainen on oikeutettu tarvittaessa Digi- ja väestötietoviraston ylläpitämästä väestötietojärjestelmästä päivittämään tietoaineistojaan ja tarkistamaan ilmoituksissa tai hakemuksissa ja niiden liitteissä mainittujen henkilöiden henkilötiedot niiden oikeellisuuden toteamiseksi.

33 §

Oikeusrekisterikeskus ja tuomioistuin

Rekisteriviranomainen on oikeutettu liiketoimintakieltorekisteristä päivittämään tietoaineistojaan ja tarkistamaan, onko kaupparekisteriin merkittyjä tai ilmoituksissa tai hakemuksissa ja niiden liitteissä mainittuja henkilöitä määrätty liiketoimintakieltoon.

Tuomioistuimen on viivytyksettä toimitettava tieto rekisteriviranomaiselle rekisteriin merkittäväksi, kun kaupparekisteriin merkityn ilmoitusvelvollisen velkojille on annettu julkinen haaste tai tuomioistuin on lakkauttanut ilmoitusvelvollisen toiminnan. Edellä oleva koskee myös muuta viranomaista sen lakkauttaessa ilmoitusvelvollisen toiminnan.

6 luku

Rekistereiden yhteenliittäminen

34 §

Yhteenliittämisjärjestelmän kautta saataville asetettavat tiedot

Rekisteriviranomaisen on huolehdittava siitä, että yhtiöoikeusdirektiivin 14 artiklassa, 19 artiklan 2 kohdassa d alakohtaa lukuun ottamatta, 20 artiklassa ja 30 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut asiakirjat ja tiedot asetetaan saataville rekistereiden yhteenliittämisjärjestelmän välityksellä.

Rekisteriviranomaisen on lisäksi huolehdittava siitä, että tosiasiallisia edunsaajia koskevat tiedot asetetaan saataville rekistereiden yhteenliittämisjärjestelmän välityksellä noudattaen, mitä rahapesudirektiivin 30 artiklan 10 kohdassa ja 31 artiklan 9 kohdassa säädetään.

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

35 §

Tietojenvaihto yhteenliittämisyhteisöissä

Kun ulkomaisen yhtiön sivuliike on rekisteröity kaupparekisteriin tai poistettu rekisteristä, rekisteriviranomaisen on yhtiöoikeusdirektiivin 28 a artiklan 7 kohdan ja 28 c artiklan mukaisesti ilmoitettava rekisteröinnistä tai rekisteristä poistamisesta rekistereiden yhteenliittämisyhteisön välityksellä jäsenvaltiolle, jossa yhtiö on rekisteröity.

Rekisteriviranomaisen on ilmoitettava rekistereiden yhteenliittämisyhteisön välityksellä jäsenvaltiolle, jossa kaupparekisteriin merkityn yhtiön sivuliike on rekisteröity, yhtiöoikeusdirektiivin 34 artiklan 1 kohdan mukaisesti tiedot yhtiön purkamis- ja maksukyvyttömyysmenettelyjen aloittamisesta tai lopettamisesta, sekä yhtiön rekisteristä poistamisesta ja 30 a artiklan mukaisesti tiedot rekisteriin merkitystä muutoksesta, joka koskee yhtiön nimeä, yhtiön sääntömääräistä kotipaikkaa, yhtiön rekisterinumeroa rekisterissä, yhtiön oikeudellista muotoa tai 14 artiklan d ja f alakohdassa tarkoitettuja asiakirjoja ja tietoja.

Kun rekisteriviranomainen saa rekistereiden yhteenliittämisyhteisön välityksellä 1 momentissa tarkoitettua tiedon kaupparekisteriin merkityn yhtiön sivuliikkeen rekisteröimisestä tai sivuliikkeen poistamisesta rekisteristä toisessa jäsenvaltiossa tai 2 momentissa tarkoitettua tiedon sivuliikkeen Suomeen rekisteröineen ulkomaisen yhtiön rekisteritietoihin merkityistä muutoksista, rekisteriviranomaisen on vahvistettava ilmoituksen vastaanottaminen, rekisteröitävä asiakirjat ja tiedot viipymättä sekä, jos yhtiö on poistettu rekisteristä sen rekisteröintivaltiossa, poistettava sivuliike kaupparekisteristä.

Poiketen 3 momentissa säädetystä, ulkomaisen yhtiön sivuliikettä ei poisteta kaupparekisteristä, jos ulkomainen yhtiö on poistettu rekisteristä oikeudellisen muodon muutoksen, sulautumisen, jakautumisen tai sen sääntömääräisen kotipaikan rajat ylittävän siirron vuoksi. Lisäksi, ennen kuin 3 momentissa tarkoitettu päätös sivuliikkeen poistamisesta rekisteristä tehdään, rekisteriviranomaisen on varattava sivuliikkeelle 21 vuorokautta aikaa lausua rekisteristä poistamisen edellytyksistä.

Yhtiön tietoihin merkitään 3 momentista tarkoitettua sivuliikkeestä sen nimi, rekisterinumero, yhtiöoikeusdirektiivin 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu EUID-tunniste sekä jäsenvaltio, jossa sivuliike on rekisteröity.

7 Luku

Muutoksenhaku

36 §

Oikaisuvaatimus kaupparekisteri-ilmoituksen laiminlyöntimaksua ja tilinpäätöksen myöhästymismaksua koskevasta päätöksestä

Kaupparekisteri-ilmoituksen laiminlyöntimaksua ja tilinpäätöksen myöhästymismaksua koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

37 §

Valittaminen rekisteriviranomaisen päätöksestä

Muutoksenhausta rekisteriviranomaisen oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen ja muuhun päätökseen säädetään Patentti- ja rekisterihallituksesta annetussa laissa (578/2013).

Ilmoitusvelvollinen ei Patentti- ja rekisterihallituksesta annetun lain 7 §:ssä säädetystä poiketen saa hakea valittamalla muutosta päätökseen, jolla rekisteriviranomainen on merkinnyt tiedot rekisteriin kaupparekisteri-ilmoituksen mukaisesti.

38 §

Rekisterimerkinnän kumoaminen

Se, joka katsoo muun kuin toiminimeä koskevan rekisterimerkinnän aiheuttavan haittaa, voi nostaa rekisterimerkinnän kumoamista ja vahingon korvaamista koskevan kanteen ilmoitusvelvollista vastaan oikeudenkäymiskaaren (4/1734) 10 luvussa säädetystä tuomioistuimessa.

Toiminimeä koskevan kaupparekisterimerkinnän kumoamisesta säädetään toiminimilaissa (128/1979).

8 luku

Voimaantulo ja siirtymäsäännös

39 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan kaupparekisterilaki (129/1979), jäljempänä *vanha laki*.

Tämän lain 23 §:ää sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä tammikuuta 2026 sekä 21 §:n 2 ja 3 momenttia sekä 24-27, 30 ja 36 §:ää 1 päivästä tammikuuta 2025 siten, että tilinpäätöksen myöhästymismaksu koskee joulukuussa 2024 ja sen jälkeen päättyviä tilikausia.

40 §

Siirtymäsäännökset

Ilmoitus tai hakemus, joka on annettu rekisteriviranomaiselle ennen tämän lain voimaantuloa, on käsiteltävä noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen 1 päivää toukokuuta 2014 annetuista asiakirjoista pidetään 1 §:n 2 momentista poiketen paperista asiakirjakansiota ellei asiakirjoja ole muutettu sähköiseen muotoon.

Jos ilmoitusvelvolliselle ei ole merkitty kaupparekisteriin tilikautta, tilinpäätöksen myöhästymismaksua tai kaupparekisteri-ilmoituksen laiminlyöntimaksua tilinpäätöksen rekisteröitäväksi

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

ilmoittamisen laiminlyönnin perusteella määrättäessä ilmoitusvelvollisen tilikautena pidetään kalenterivuotta.

Luovutettaessa 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuja tietoja sekä Suomessa asuvan luonnollisen henkilön kotiosoitetta koskevia tietoja, sovelletaan 2 §:n 2 momentissa säädettyjä erityisiä edellytyksiä ennen 1 päivää toukokuuta 2014 saapuneisiin asiakirjoihin, jos tiedot ovat kaupparekisterissä sähköisessä muodossa.

Verohallinnon vuosilta 2006 ja 2007 päättyviltä tilikausilta testausta ja koekäyttöä varten rekisteriviranomaiselle luovuttamien tilinpäätösasiakirjojen julkisuuteen sovelletaan mitä verotus-tietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain (1346/1999) 1 ja 4 §:ssä säädetään.

Rekisteriviranomainen poistaa tämän lain voimaan tultua vanhan lain 9 §:n 5 momentin nojalla kaupparekisteriin tehdyn merkinnän siitä, sovelletaanko keskinäiseen kiinteistöosakeyhtiöön asunto-osakeyhtiölakia tai tiettyjä asunto-osakeyhtiölain säännöksiä.

Rekisteriviranomainen voi aloittaa 28 §:ssä tarkoitetun menettelyn, jossa ilmoitusvelvollinen voidaan määrätä selvitystilaan tai poistaa rekisteristä tosiasiallisia edunsaajia koskevan ilmoituksen laiminlyönnistä aikaisintaan kuuden kuukauden kuluttua tämän lain voimaan tulosta. Tätä ennen lähetetty kehoitus korjata rekisterissä olevat puutteet otetaan kuitenkin huomioon osakeyhtiölain 20 luvun 5 §:n 1 momentissa ja osuuskuntalain 23 luvun 5 §:n 1 momentissa tarkoitettuna ensimmäisenä kehotuksena.

41 §

Aiemmat viittaussäännökset

Jos muussa laissa tai sen nojalla annetussa säännöksessä taikka vanhan lain nojalla annetussa päätöksessä viitataan vanhaan lakiin, viittauksen katsotaan tarkoittavan viittausta tähän lakiin.

2.

Elinkeinotoimintalaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala ja määritelmät

Tässä laissa säädetään elinkeinonharjoittajan oikeudesta harjoittaa elinkeinotoimintaa.
Tässä laissa tarkoitetaan:

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

- 1) *elinkeinotoiminnalla* ammatin tai elinkeinon harjoittamista tulon tai muun taloudellisen hyödyn saamiseksi;
- 2) *elinkeinonharjoittajalla* 2 §:n 1 momentissa ja 3 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja luonnollisia henkilöitä ja yksityisiä ja julkisia oikeushenkilöitä;
- 3) *sivuliikkeellä* ulkomaisen yhteisön tai säätiön osaa, joka harjoittaa Suomessa tästä maasta käsin ammattimaisesti elinkeinotoimintaa ulkomaisen yhteisön tai säätiön nimiin ja lukuun.

2 §

Oikeus harjoittaa elinkeinotoimintaa

Tässä laissa säädetyn edellytyksin elinkeinotoimintaa saa harjoittaa:

- 1) luonnollinen henkilö, jolla on asuinpaikka Euroopan talousalueella;
- 2) suomalainen yhteisö tai säätiö;
- 3) ulkomainen yhteisö tai säätiö, joka on perustettu Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion lainsäädännön mukaan ja jolla on sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

Edellä 1 momentin 1 ja 3 kohdassa säädettyjä edellytyksiä ei kuitenkaan sovelleta, jos niistä on määrätty toisin Suomea velvoittavassa kansainvälisessä sopimuksessa.

3 §

Oikeus harjoittaa elinkeinotoimintaa Patentti- ja rekisterihallituksen luvalla

Patentti- ja rekisterihallituksen myöntämällä luvalla elinkeinotoimintaa saa harjoittaa:

- 1) luonnollinen henkilö, jolla on asuinpaikka Euroopan talousalueen ulkopuolella;
- 2) muu kuin 2 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu ulkomainen yhteisö tai säätiö, joka perustaa sivuliikkeen Suomeen.

Jollei vähintään yksi avoimen yhtiön yhtiömies tai kommandiittiyhtiön vastuunalainen yhtiömies ole 2 §:n 1 momentissa tarkoitettu luonnollinen henkilö tai suomalainen tai ulkomainen yhteisö tai säätiö, myös avoimen yhtiön yhtiömiehellä tai kommandiittiyhtiön vastuunalaisella yhtiömiehellä on oltava Patentti- ja rekisterihallituksen myöntämä lupa elinkeinotoiminnan harjoittamiseen.

Patentti- ja rekisterihallituksen on myönnettävä lupa, jos **elinkeinonharjoittaja on annetun selvityksen perusteella tavoitettavissa elinkeinotoiminnan harjoittamiseen liittyvien velvollisuuksien täyttämiseksi.**

4 §

Yksityisen elinkeinonharjoittajan kelpoisuus

Elinkeinotoimintaa saa ammattimaisesti harjoittaa luonnollinen henkilö (*yksityinen elinkeinonharjoittaja*):

- 1) joka on täysi-ikäinen;
- 2) joka ei ole konkurssissa ja jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu.

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

Sen estämättä, mitä 1 momentin 1 kohdassa säädetään, viisitoista vuotta täyttänyt alaikäinen saa edunvalvojan suostumuksella harjoittaa ammattimaisesti elinkeinotoimintaa.

Edunvalvojan oikeudesta ryhtyä harjoittamaan elinkeinoa päämiehensä lukuun säädetään holhoustoimesta annetun lain (442/1999) 34 §:n 1 momentin 5 kohdassa.

5 §

Tilapäinen palvelujen tarjonta ja ilmoitusvelvollisuus kaupparekisteriin

Kaupparekisterilain (/) 10 §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitusvelvollisuus ei koske selaista luonnollista henkilöä, jolla on asuinpaikka toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa ja joka tarjoaa tilapäisesti palvelua Suomessa eikä 2 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua ulkomaista yhteisöä tai säätiötä, joka tarjoaa tilapäisesti palvelua Suomessa. Edellytyksenä on lisäksi, että kyse on palveluntarjoajasta, johon sovelletaan palvelujen tarjoamisesta annettua lakia (1166/2009).

6 §

Edustaja

Kaupparekisteriin merkittävällä elinkeinonharjoittajalla on oltava edustaja, jolla on oikeus ottaa vastaan haasteita ja muita tiedoksiantoja elinkeinonharjoittajan puolesta. Edustaja on ilmoitettava merkittäväksi kaupparekisteriin.

Edustajan asuinpaikan on oltava Suomessa. Jos elinkeinonharjoittaja on 2 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu ulkomainen yhteisö tai säätiö, joka perustaa sivuliikkeen Suomeen, edustajan asuinpaikan on oltava Euroopan talousalueella.

Edustajana ei voi olla alaikäinen tai se, joka on konkurssissa tai jonka toimintakelpoisuutta on rajoitettu.

Luonnollisen henkilön, jolla on asuinpaikka Euroopan talousalueella, sekä suomalaisen yhteisön ja säätiön, jolla on yhteisöstä tai säätiöstä pidettävään rekisteriin merkitty toiminimenkirjoittaja tai muu edustaja, jolla on asuinpaikka Euroopan talousalueella, ei kuitenkaan tarvitse asettaa erillistä edustajaa.

Sen estämättä, mitä muualla laissa säädetään, haaste ja muu tiedoksianto katsotaan elinkeinonharjoittajalle toimitetuksi, kun se on annettu tiedoksi edustajalle.

7 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annettu laki (122/1919).

Sen estämättä, mitä 4 §:n 1 momentin 1 kohdassa ja 2 momentissa säädetään, alaikäinen, joka on ollut oikeutettu harjoittamaan elinkeinotoimintaa tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan ja joka on merkitty kaupparekisteriin yksityiseksi elinkeinonharjoittajaksi ennen tämän lain voimaantuloa, on edelleen oikeutettu harjoittamaan elinkeinotoimintaa yksityisenä elinkeinonharjoittajana.

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

Jos muussa laissa tai sen nojalla annetussa säännöksessä viitataan elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annettuun lakiin, viittauksen katsotaan tarkoittavan viittausta tähän lakiin.

3.

Laki

palvelujen tarjoamisesta annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan palvelujen tarjoamisesta annetun lain (1166/2009) 5 §:n otsikko sekä 1 ja 2 momentti seuraavasti:

5 §

Oikeus harjoittaa elinkeinotoimintaa

Palveluntarjoajan oikeudesta harjoittaa elinkeinotoimintaa Suomessa säädetään elinkeinotoimintalaissa (/). Ennen elinkeinotoiminnan aloittamista tehtävästä perustamisilmoituksesta Patentti- ja rekisterihallitukselle säädetään kaupparekisterilaissa (/).

Palveluntarjoajalla, jolla on asuinpaikka toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, on oikeus tarjota tilapäisesti palvelua Suomessa. Palveluntarjoajalla, joka on perustettu toisen Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion lainsäädännön mukaan ja jolla sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, on myös oikeus tarjota tilapäisesti palvelua Suomessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

yritys- ja yhteisötietolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yritys- ja yhteisötietolain (244/2001) 10 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 11 §:n 1 ja 2 momentti, 14 §:n 2 ja 3 momentti ja 19 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 10 §:n 1 ja 4 momentti ja 11 §:n 1 momentti laissa 1352/2018, 10 §:n 3 momentti, 11 §:n 2 momentti ja 19 §:n 2 momentti laissa 1334/2018 ja 14 §:n 2 momentti laissa 1603/2009 sekä

lisätään 4 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 192/2014, 464/2017 ja 1162/2021, uusi 3 momentti, 16 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 464/2017, uusi 3 ja 4 momentti, lakiin uusi 16 a § ja 17 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1352/2018, uusi 3 momentti seuraavasti:

4 §

Yritys- ja yhteisötietojärjestelmään talletettavat tiedot

Jos rekisteröintivelvollisena olevalle luonnolliselle henkilölle on talletettu väestötietojärjestelmään väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain (661/2009) 36 §:ssä tarkoitettu turvakielto, rekisteröintivelvollisella ei ole velvollisuutta ilmoittaa yritys- ja yhteisötietojärjestelmään tallettavaksi 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuja yhteystietoja.

10 §

Perustamisilmoitus

Rekisteröintivelvollisen yrityksen tai yhteisön perustamisesta tai elinkeinotoiminnan aloittamisesta tai kotipaikan siirtämisestä Suomeen on ilmoitettava tarkoitusta varten vahvistetulla perustamisilmoituslomakkeella tai sähköisessä asiointipalvelussa. Ilmoitus voidaan toimittaa Patentti- ja rekisterihallitukseen tai Verohallintoon.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa ja 2 momentin 3 kohdassa säädetään, seuraavat tiedot ilmoitetaan kaupparekisteriin sähköisessä asiointipalvelussa:

1) tieto kaupparekisterilain (/) 3 §:n 1 momentin 1, 4 ja 5 kohdassa tarkoitetun yhteisön tosiasiallisista edunsaajista, lukuun ottamatta asunto-osakeyhtiölaissa tarkoitettuja asunto-osakeyhtiöitä ja keskinäisiä kiinteistöosakeyhtiöitä;

2) tieto ulkomaisen trustin tosiasiallisista edunsaajista; sekä

3) tiedot asunto-osakeyhtiön ja keskinäisen kiinteistöosakeyhtiön perustamisesta.

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

Edellä 3 §:n 2 momentin 1–3 kohdassa tarkoitetut luonnolliset henkilöt, joilla ei ennakkoperintälain tai arvonnlisäverolain säännösten mukaan ole velvollisuutta ilmoittautua rekisteröitäviksi Verohallinnon työnantaja- tai ennakkoperintärekisteriin eikä arvonnlisäverovelvollisten rekisteriin, sekä mainitun momentin 4 kohdassa tarkoitetut luonnolliset henkilöt voivat antaa tietonsa erikseen tätä tarkoitusta varten vahvistetulla lomakkeella tai sähköisessä asiointipalvelussa.

---

11 §

Muutos- ja lopettamisilmoitus

Yritys- ja yhteisötietojärjestelmään 4 §:n 1 momentin mukaisesti talletetun seikan muuttumisesta tulee viivytyksittä tehdä ilmoitus tarkoitusta varten vahvistetulla ilmoituslomakkeella tai sähköisessä asiointipalvelussa. Ilmoitus on tehtävä myös 4 §:n 2 momentin 2–10 kohdan mukaisen tietojen tai niiden perusteissa tapahtuneiden muutosten johdosta samoin kuin muun sellaisen asiantilan muuttumisesta, josta voimassa olevien säännösten mukaan tulee ilmoittaa kantarekisteriin.

Seuraavat tiedot ilmoitetaan kaupparekisteriin sähköisessä asiointipalvelussa:

1) tieto kaupparekisterilain 3 §:n 1 momentin 1, 4 ja 5 kohdassa tarkoitetun yhteisön tosiasiallisista edunsaajista, lukuun ottamatta asunto-osakeyhtiölaissa tarkoitettuja asunto-osakeyhtiöitä ja keskinäisiä kiinteistöosakeyhtiöitä;

2) tieto ulkomaisen trustin tosiasiallisista edunsaajista;

3) tiedot asunto-osakeyhtiön ja keskinäisen kiinteistöosakeyhtiön yhtiöjärjestyksen muuttamisesta, jos yhtiön osakkeeseen sovelletaan huoneistotietojärjestelmästä annettua lakia (1328/2018); sekä

4) asunto-osakeyhtiön ja keskinäisen kiinteistöosakeyhtiön yhtiöjärjestys, joka ilmoitetaan sen sisältöä muuttamatta sähköisessä muodossa rekisteriin sekä tällaisen yhtiön sähköisesti rekisteröityyn yhtiöjärjestykseen ilmoitettavat muutokset.

---

14 §

Vastuu ilmoitusten tekemisestä

Muutosilmoituksen tekemisestä on osakeyhtiössä, eurooppayhtiössä, osuuskunnassa, eurooppaosuuskunnassa, säästöpankissa, vakuutusyhdistyksessä, säätiössä ja valtion liikelaitoksessa sekä ulkomaisessa yhteisössä vastuussa myös toimitusjohtaja sekä yhtiössä, johon sovelletaan asunto-osakeyhtiölakia, ja asumisoikeusyhdistyksessä lisäksi isännöitsijä. Jos yksityinen elinkeinonharjoittaja, avoimen yhtiön yhtiömies tai kommandiittiyhtiön vastuunalainen yhtiömies kuolee, myös hänen kuolinpesänsä osakas on vastuussa ilmoituksen tekemisestä. Vastuussa ei kuitenkaan ole osakas, joka ei ole saanut pesästä mitään etua eikä ryhtynyt perunkirjoitukseen osallistumisen lisäksi muihin kuin perintökaaren (40/1965) 18 luvun 3 §:ssä tarkoitettuihin toimiin.

Perustamis-, muutos- tai lopettamisilmoitus on jonkun sen tekemisestä vastuussa olevan tai hänen valtuuttamansa henkilön annettava tarkoitusta varten vahvistetulla ilmoituslomakkeella taikka sähköisessä asiointipalvelussa siten kuin 10 ja 11 §:ssä säädetään. Ilmoituksen antajan on al-

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

lekirjoitettava ilmoituslomake ja sähköisessä asiointipalvelussa ilmoituksen antava henkilö on tunnistettava digitaalisten palvelujen tarjoamisesta annetun lain (306/2019) 6 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Patentti- ja rekisterihallitus voi lisäksi edellyttää, että ilmoituslomakkeella tiedot antavan henkilöllisyys varmistetaan Patentti- ja rekisterihallituksen tai Verohallinnon asiointipisteessä.

16 §

Tietojen antaminen yritys- ja yhteisötunnusrekisteristä

Perustamis-, muutos-, tai lopettamisilmoituksella ilmoitetun asiamiehen tai muun yhdyshenkilön yhteystietojen luovuttamiseen sovelletaan, mitä kaupparekisterilain 2 §:n 2 momentissa säädetään kaupparekisteriin tallennetun henkilötunnuksen tunnusosan ja ulkomailla asuvan luonnollisen henkilön kotiosoitteen luovuttamisesta.

Sen estämättä mitä 5 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa sekä 2 momentissa säädetään, viranomaisella ja rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) 1 luvun 2 §:ssä tarkoitetulla ilmoitusvelvollisella on saman lain 1 luvun 1 §:ssä säädettyssä tarkoituksessa oikeus saada Patentti- ja rekisterihallitukselta tieto edellä tarkoitetun viranomaisen tai ilmoitusvelvollisen tunnistamalle luonnolliselle henkilölle annetusta yritys- ja yhteisötunnuksesta. Maksun osalta noudatetaan 2 momentista poiketen, mitä Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (1032/1992) säädetään.

16 a §

Tietojen luovuttaminen vireille tulleesta rekisteri-ilmoituksesta

Ilmoituksen oikeellisuuden varmistamiseksi Patentti- ja rekisterihallituksella on oikeus viran puolesta luovuttaa tieto vireille tulleesta rekisteri-ilmoituksesta tarpeellisiksi katsomilleen henkilöille. Rekisterimerkinnän tekemisen edellytyksenä ei ole tällaisen henkilön suostumus tai muu selvitys rekisteri-ilmoituksen oikeellisuudesta.

17 §

Viranomaisten rekisteröintivastuut

Patentti- ja rekisterihallitus tai Verohallinto voivat viran puolesta poistaa yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä rekisteröintivelvollisen posti- tai käyntiosoitteen tai muun yhteystiedon, jos yhteystieto on ilmeisen virheellinen.

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

19 §

Rangaistussäännökset

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta asunto-osakeyhtiön tai keskinäisen kiinteistöosaakeyhtiön 10 §:n 3 momentissa tai 11 §:n 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen laiminlyöntiin, jonka antamista ilmoituslomakkeella viranomainen ei voi hyväksyä edes erityisestä syystä, eikä rekisteri-ilmoituksen tekemisestä vastuullisella henkilöllä ole tosiasiallisesti ollut mahdollisuutta ilmoituksen antamiseen sähköisessä asiointipalvelussa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 19 §:n 2 momentti tulee kuitenkin voimaan vasta päivänä kuuta 20 .

Jos ennen vuotta 2019 rekisteröidyn asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 28 luvun 2 §:ssä tarkoitetun keskinäisen kiinteistöosaakeyhtiön yhtiömuotoa ei ole tallennettu yritys- ja yhteisötietojärjestelmään, yhtiön on ilmoitettava oikeudellinen muotonsa tallennettavaksi yritys- ja yhteisötietojärjestelmään vuoden kuluessa tämän lain voimaan tulosta tai rekisteriviranomaisen niin kehottaessa ennen vuoden määräajan päättymistä. Rekisteriviranomainen voi tehdä merkinnän myös viran puolesta, jos on ilmeistä, että kyse on keskinäisestä kiinteistöosaakeyhtiöstä.

Rekisteri-ilmoitukseen, joka on tullut vireille ennen 1 päivää tammikuuta 2025, ei sovelleta 16 §:n 3 momenttia asiamiehen tai mahdollisen muun yhdyshenkilön yhteystietojen luovuttamisesta.

5.

Laki

yritys- ja yhteisötietolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yritys- ja yhteisötietolain (244/2001) 10 §:n 3 momentti ja 11 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa / sekä

lisätään 11 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1352/2018 ja / , uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

10 §

Perustamisilmoitus

Sen estämättä, mitä 1 momentissa ja 2 momentin 3 kohdassa säädetään, perustamisilmoituksella kaupparekisteriin ilmoitettavat ja kaupparekisteriin merkittävän rekisteröintivelvollisen 4 §:n 1 momentissa tarkoitetut muut kuin vain verotusta varten yritys- ja yhteisötietojärjestelmään talletettavat tiedot on yksityistä elinkeinonharjoittajaa, yhdistystä ja säätiötä lukuun ottamatta annettava sähköisessä asiointipalvelussa. Patenti- ja rekisterihallitus voi kuitenkin erityisestä syystä hyväksyä muiden kuin asunto-osakeyhtiölaissa (1599/2009) tarkoitettuja asunto-osakeyhtiöitä ja keskinäisiä kiinteistöosakeyhtiöitä koskevien tietojen antamisen tarkoitusta varten vahvistetulla ilmoituslomakkeella. Jos rekisteröintivelvollinen ei kehotuksesta huolimatta määräajassa anna rekisteri-ilmoitusta sähköisessä asiointipalvelussa tai esitä erityistä syytä ilmoituslomakkeen käyttämiselle, noudatetaan mitä kaupparekisterilain (/) 17 §:ssä säädetään rekisteri-ilmoituksen sillensä jättämisestä.

11 §

Muutos- ja lopettamisilmoitus

Jos muutos- tai lopettamisilmoitus yksityistä elinkeinonharjoittajaa, yhdistystä ja säätiötä lukuun ottamatta koskee kaupparekisteriin merkittävää tai kaupparekisteriin merkityn rekisteröintivelvollisen yritys- ja yhteisötietojärjestelmään talletettavaa 4 §:n 1 momentissa tarkoitettua muuta kuin vain verotusta varten ylläpidettyä tietoa, ilmoitus on 1 momentissa säädetyn estämättä annettava sähköisessä asiointipalvelussa.

Patenti- ja rekisterihallitus voi erityisestä syystä hyväksyä 2 momentissa tarkoitettun muutos- tai lopettamisilmoituksen antamisen tarkoitusta varten vahvistetulla ilmoituslomakkeella lukuun ottamatta tietoja asunto-osakeyhtiön tai keskinäisen kiinteistöosakeyhtiön yhtiöjärjestyksen muuttamisesta, jos yhtiön osakkeeseen sovelletaan huoneistotietojärjestelmästä annettua lakia sekä tietoja asunto-osakeyhtiön tai keskinäisen kiinteistöosakeyhtiön yhtiöjärjestyksestä, joka ilmoitetaan sen sisältöä muuttamatta sähköisessä muodossa rekisteriin koskien myös muutosten ilmoittamista sähköisesti rekisteröityyn yhtiöjärjestykseen. Rekisteri-ilmoituksen sillensä jättämisestä noudatetaan, mitä 10 §:n 3 momentissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

6.

Laki

kirjanpitolain 3 luvun 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kirjanpitolain (1336/1997) 3 luvun 9 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1326/2006, seuraavasti:

3 luku

Tilinpäätös ja toimintakertomus

9 §

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen rekisteröinti

Patentti- ja rekisterihallituksen oikeudesta antaa tarkempia määräyksiä tilinpäätösasiakirjojen sähköisessä toimittamisessa noudatettavista menettelytavoista ja muista niiden rekisteröintimenettelyyn liittyvistä teknisistä seikoista säädetään kaupparekisterilaissa (/).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .
_____

7.

Laki

sosiaalisista yrityksistä annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sosiaalisista yrityksistä annetun lain (1351/2003) 4 §:n 1 momentin johdantokappale seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

4 §

Rekisteröinti sosiaalisten yritysten rekisteriin

Sosiaalisten yritysten rekisteriin rekisteröidään hakemuksesta kaupparekisterilain (/) 3 §:ssä tarkoitettu elinkeinotoimintaa harjoittava yhteisö ja säätiö sekä muu elinkeinonharjoittaja:

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

8.

Laki

tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain (1233/2006) 3 §:n 1 kohta seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) tilaajalla kaupparekisterilain (/) 10 §:ssä tarkoitettua elinkeinonharjoittajaa, joka on velvollinen tekemään pykälässä tarkoitetun perustamisilmoituksen ja yksityistä elinkeinonharjoittajaa myös muutoin sekä valtiota, kuntaa, kuntayhtymää, Ahvenanmaan maakuntaa, Ahvenanmaan maakunnan kuntaa tai kuntayhtymää, seurakuntaa, seurakuntayhtymää, muuta uskonnollista yhdyskuntaa ja muuta julkisoikeudellista oikeushenkilöä sekä vastaavaa ulkomailla toimivaa yritystä;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

9.

Laki

yhteistoimintalain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yhteistoimintalain (1333/2021) 2 §:n 1 momentti seuraavasti:

2 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan taloudellista toimintaa harjoittaviin yrityksiin ja yhteisöihin, joiden työsuhteessa olevien työntekijöiden lukumäärä säännöllisesti on vähintään 20. Lakia sovelletaan myös sellaiseen elinkeinotoimintalain (/) 1 §:n 2 momentin 3 kohdassa, luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 1 luvun 13 §:ssä ja vakuutusyhtiölain (521/2008) 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun sivuliikkeeseen, jossa työskentelevien työntekijöiden määrä säännöllisesti on vähintään 20.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

10.

Laki

kaivoslain 31 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kaivoslain (621/2011) 31 §:n 1 momentti seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

31 §

Luvan hakeminen

Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhtonalupaa saa hakea elinkeinotoimintalain (/) 2 §:n 1 momentissa ja 3 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettu:

- 1) luonnollinen henkilö, joka on täysi-ikäinen, ei ole konkurssissa ja jonka toimintakelpoisuutta ei holhoustoimesta annetun lain (442/1999) nojalla ole rajoitettu;
  - 2) oikeushenkilö.
-

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

11.

Laki

Patentti- ja rekisterihallituksesta annetun lain 6 ja 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Patentti- ja rekisterihallituksesta annetun lain (578/2013) 6 §:n 1 momentin johdantokappale ja 6 kohta ja 7 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 6 §:n 1 momentin 6 kohta laissa 548/2019 ja 7 §:n 1 momentti laissa 72/2017, seuraavasti:

6 §

Muutoksenhaku Patentti- ja rekisterihallituksen päätökseen teollisoikeudellisissa ja kaupparekisteriasioissa

Patentti- ja rekisterihallituksen päätökseen haetaan muutosta valittamalla markkinaoikeuteen noudattaen, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään, kun:

-----

6) päätöksellä on evätty kaupparekisteriin tehdyn ilmoituksen rekisteröiminen tai rekisteriviranomainen on muuttanut yritys- ja yhteisötietojärjestelmään tallennettua tietoa rekisteröintivollisuuden harjoittamisen oikeudellisesta muodosta;

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

7 §

Muutoksenhaku Patentti- ja rekisterihallituksen päätökseen muissa asioissa

Patentti- ja rekisterihallituksen päätökseen muussa kuin 6 §:ssä tarkoitettussa asiassa saa, jollei muualla toisin säädetä, hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen noudattaen, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

12.

Laki

osakeyhtiölain 2 luvun 8 §:n ja 20 luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan osakeyhtiölain (624/2006) 2 luvun 8 §:n 1 momentti ja 20 luvun 4 §:n 1 momentti seuraavasti:

2 luku

Osakeyhtiön perustaminen

8 §

Yhtiön rekisteröiminen

Yhtiö on ilmoitettava rekisteröitäväksi kolmen kuukauden kuluessa perustamissopimuksen allekirjoittamisesta tai yhtiön perustaminen raukeaa. Rekisteröimisestä säädetään tarkemmin kaupparekisterilaissa (/).

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

20 luku

Yhtiön purkaminen

4 §

Määräminen selvitystilaan tai poistettavaksi rekisteristä

Rekisteriviranomaisen tulee määrätä yhtiö selvitystilaan tai poistettavaksi rekisteristä, jos:

- 1) yhtiöllä ei ole rekisteriin merkittyä toimikelpoista hallitusta;
  - 2) yhtiöllä ei ole rekisteriin merkittyä elinkeinotoimintalain (/) 6 §:ssä tarkoitettua edustajaa;
  - 3) yhtiö ei ole rekisteriviranomaisen kehotuksesta huolimatta ilmoittanut 8 luvun 10 §:n mukaisesti tilinpäätösasiakirjoja rekisteröitäviksi vuoden kuluessa tilikauden päättymisestä; tai
  - 4) yhtiö on asetettu konkurssiin, joka on rauennut varojen puutteeseen.
-

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

13.

Laki

osuuskuntalain 2 luvun 8 §:n ja 23 luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan osuuskuntalain (421/2013) 2 luvun 8 §:n 1 momentti ja 23 luvun 4 §:n 1 momentti seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

2 luku

Osuuskunnan perustaminen

8 §

Osuuskunnan rekisteröiminen

Osuuskunta on ilmoitettava rekisteröitäväksi kolmen kuukauden kuluessa perustamissopimuksen allekirjoittamisesta tai osuuskunnan perustaminen raukeaa. Rekisteröimisestä säädetään tarkemmin kaupparekisterilaissa (/).

---

23 luku

Osuuskunnan purkaminen

4 §

Määräminen selvitystilaan tai poistettavaksi rekisteristä

Rekisteriviranomaisen tulee määrätä osuuskunta selvitystilaan tai poistettavaksi rekisteristä, jos:

- 1) osuuskunnalla ei ole rekisteriin merkittyä toimikelpoista hallitusta;
  - 2) osuuskunnalla ei ole rekisteriin merkittyä elinkeinotoimintalain (/) 6 §:ssä tarkoitettua edustajaa;
  - 3) osuuskunta ei ole rekisteriviranomaisen kehotuksesta huolimatta ilmoittanut 8 luvun 10 §:n mukaisesti tilinpäätösasiakirjoja rekisteröitäviksi vuoden kuluessa tilikauden päättymisestä;
  - 4) osuuskunta on asetettu konkurssiin, joka on rauennut varojen puutteeseen; taikka
  - 5) osuuskunta on hakenut selvitystilaan määräämistä tai rekisteristä poistamista.
-

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

14.

Laki

asunto-osakeyhtiölain 12 luvun 7 §:n ja 22 luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 12 luvun 7 §:n 1 momentti ja 22 luvun 4 §:n 1 momentti seuraavasti:

12 luku

Asunto-osakeyhtiön perustaminen

7 §

Yhtiön rekisteröiminen

Yhtiö on ilmoitettava rekisteröitäväksi kolmen kuukauden kuluessa perustamissopimuksen allekirjoittamisesta tai yhtiön perustaminen raukeaa. Rekisteröimisestä säädetään tarkemmin kaupparekisterilaissa (/).

---

22 luku

Yhtiön purkaminen

4 §

Määräminen selvitystilaan tai poistettavaksi rekisteristä

Rekisteriviranomaisen tulee määrätä yhtiö selvitystilaan tai poistettavaksi rekisteristä, jos:

- 1) yhtiöllä ei ole rekisteriin merkittyä toimikelpoista hallitusta;
- 2) yhtiöllä ei ole rekisteriin merkittyä elinkeinotoimintalain (/) 6 §:ssä tarkoitettua edustajaa; tai
- 3) yhtiö on asetettu konkurssiin, joka on rauennut varojen puutteeseen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

15.

Laki

eurooppayhtiölain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eurooppayhtiölain (742/2004) 2 §:n 2 momentti seuraavasti:

2 §

Rekisteröiminen

Eurooppayhtiön ilmoittamisesta rekisteriin ja toiminimestä säädetään eurooppayhtiöasetuksessa, osakeyhtiölaissa, kaupparekisterilaissa (/), yritys- ja yhteisötietolaissa (244/2001) ja toiminimilaissa (128/1979).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

16.

Laki

eurooppaosuuskuntalain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eurooppaosuuskuntalain (906/2006) 2 §:n 2 momentti seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

2 §

Rekisteröiminen

Eurooppaosuuskunnan ilmoittamisesta rekisteriin ja toiminimestä säädetään eurooppaosuuskunta-asetuksessa, osuuskuntalaissa, osakeyhtiölaissa, kaupparekisterilaissa (/), yritys- ja yhteisötietolaissa (244/2001) ja toiminimilaissa (128/1979).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

17.

Laki

eurooppalaisesta taloudellisesta etuyhtymästä annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eurooppalaisesta taloudellisesta etuyhtymästä annetun lain (1299/1994) 2 § seuraavasti:

2 §

Etuyhtymän rekisteröiminen

Patentti- ja rekisterihallitus on toimivaltainen viranomainen etuyhtymää koskevilla rekisteröintiasioissa. Etuyhtymän ilmoittamisesta rekisteriin ja toiminimestä säädetään etuyhtymäasetuksessa, kaupparekisterilaissa (/) ja toiminimilaissa (128/1979).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

18.

Laki

avoimesta ja kommandiittiyhtiöstä annetun lain 1 luvun 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan avoimesta ja kommandiittiyhtiöstä annetun lain (389/1988) 1 luvun 2 §, sellaisena kuin se on laissa 1444/2015, seuraavasti:

1 luku

Yleisiä säännöksiä

2 §

Yhtiön synty ja rekisteröiminen

Avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö syntyvät rekisteröimisellä. Yhtiö on ilmoitettava rekisteröitäväksi kolmen kuukauden kuluessa yhtiösopimuksen allekirjoittamisesta tai yhtiön perustaminen raukeaa. Yhtiön ilmoittamisesta kaupparekisteriin säädetään kaupparekisterilaissa (/) ja toiminimestä toiminimilaissa (128/1979).

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 _____.

19.

Laki

yrityskiinnityslain 27 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yrityskiinnityslain (634/1984) 27 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 492/2015, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

27 §

Yrityskiinnityksen poistaminen rekisteristä

Rekisteriviranomainen voi poistaa yrityskiinnityksen rekisteristä, jos sellaista elinkeinonharjoittajaa koskevat merkinnät, jonka omaisuuteen yrityskiinnitys on vahvistettu, poistetaan kaupparekisteristä kaupparekisterilain (/) 29 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Osakeyhtiön tai osuuskunnan omaisuuteen vahvistettu yrityskiinnitys voidaan poistaa kymmenen vuoden kuluttua siitä, kun yhtiö tai osuuskunta on poistettu rekisteristä osakeyhtiölain 20 luvun 2 §:n tai osuuskuntalain 23 luvun 2 §:n perusteella. Säätiön omaisuuteen vahvistettu yrityskiinnitys voidaan poistaa kymmenen vuoden kuluttua siitä, kun säätiö on poistettu säätiörekisteristä säätiölain (487/2015) 12 luvun 2 §:n perusteella. Ennen kuin kiinnitys poistetaan rekisteristä tässä momentissa tarkoitetusta syystä, rekisteriviranomaisen on varattava tiedossaan olevalle kiinnityksenhaltijalle tilaisuus tulla kuulluksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

20.

Laki

prokuralain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan prokuralain (130/1979) 1 §:n 2 momentti seuraavasti:

1 §

Prokuran rekisteröimisestä säädetään kaupparekisterilaissa (/).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

21.

Laki

oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 1 luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain (100/2013) 1 luvun 4 §:n 1 momentin 11 kohta seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

4§

Teollis- ja tekijänoikeudelliset asiat

Markkinaoikeus käsittelee *teollis- ja tekijänoikeudellisina asioina* asiat, jotka säädetään sen toimivaltaan kuuluviksi:

-----
11) kaupparekisterilaissa (/);

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

22.

Laki

sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 1 §:n 1 momentin 18 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1209/2022, sekä

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

lisätään 1 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 224/2008, 462/2011, 348/2013, 257/2014, 671/2015, 470/2017, 1052/2018, 301/2019, 659/2019, 570/2020, 900/2020, 118/2021, 1288/2021 ja 1209/2022, uusi 19 kohta seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetyssä järjestyksessä pannaan täytäntöön seuraavat seuraamukset:

18) ulkomaalaislain (301/2004) 179 §:ssä tarkoitettu liikenteenharjoittajan seuraamusmaksu; 19) kaupparekisterilain (/) 24 §:ssä tarkoitettu kaupparekisteri-ilmoituksen laiminlyöntimaksu ja 25 §:ssä tarkoitettu tilinpäätöksen myöhästymismaksu.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

23.

Laki

arpajaislain 28 ja 56 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan arpajaislain (1047/2001) 28 §:n 2 momentti ja 56 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 56 §:n 1 momentti laissa 677/2019, seuraavasti:

28 §

Tavara-arpajaisten käytännön toimeenpano

Tavara-arpajaisten käytännön toimeenpanoon liittyviä tehtäviä saa suorittaa vain tavara-arpajaisluvan saaja tai tavara-arpajaisluvassa hakemuksesta määrätty elinkeinotoimintalain (/) 2 §:n 1 momentissa tarkoitettu luonnollinen henkilö, yhteisö tai säätiö (*tavara-arpajaisten käytännön toimeenpanija*).

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

56 §

Eräitä peliautomaatteja ja pelilaitteita koskevat poikkeukset

Sen estämättä, mitä 5 ja 7 §:ssä säädetään, peliautomaatin tai pelilaitteen sijoituspaikan poliisilaitos myöntää luvan:

1) elinkeinotoimintalain 2 §:n 1 momentissa ja 3 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettulle luonnolliselle henkilölle, yhteisölle ja säätiölle pitää maksua vastaan yleisön käytettävänä käsinpyöritettäviä onnenpyöriä ja ennen 1 päivää kesäkuuta 1970 hankittuja sellaisia peliautomaatteja ja pelilaitteita, joita käyttämällä pelaaja voi saada voittona tavaraa tai muun rahanarvoisen etuuden taikka niihin vaihdettavissa olevia pelimerkkejä; sekä

2) huvipuistolle ja tivolille pitää maksua vastaan yleisön käytettävänä 1 kohdassa tarkoitettuja peliautomaatteja ja pelilaitteita, tavaravoittoautomaatteja sekä sellaisia muita peliautomaatteja ja pelilaitteita, joita käyttämällä pelaaja voi saada voittona tavaraa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

24.

Laki

viihdelaitelain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan viihdelaitelain (164/1995) 3 § seuraavasti:

3 §

Viihdelaitetoiminnan harjoittaja

Viihdelaitteen saa asettaa yleisön käytettäväksi elinkeinotoimintalain (/) nojalla elinkeinon harjoittamiseen oikeutettu.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

25.

Laki

yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain (1085/2015) 3 §:n 1 momentti, 24 §:n 1 momentti, 60 § ja 88 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 24 §:n 1 momentti, 60 §:n suomenkielinen sanamuoto ja 88 §:n 1 momentti laissa 652/2016, seuraavasti:

3 §

Luvanvaraisuus

Vartioimisliiketoimintaa saa harjoittaa elinkeinotoimintalain (/) 2 §:n 1 momentissa ja 3 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettu luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka on saanut siihen tässä laissa tarkoitetun luvan (*turvallisuusalan elinkeinolupa*).

---

24 §

Luvanvaraisuus

Ansiotarkoituksessa tapahtuvaa, toimeksiantosopimukseen perustuvaa järjestyksenvalvojatoimintaa saa harjoittaa elinkeinotoimintalain 2 §:n 1 momentissa ja 3 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettu luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka on saanut siihen turvallisuusalan elinkeinoluvan.

---

60 §

Luvanvaraisuus

Hyväksymistä edellyttäviä turvasuojaustehtäviä käsittävää turvasuojaustoimintaa saa harjoittaa elinkeinotoimintalain 2 §:n 1 momentissa ja 3 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettu luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka on saanut siihen turvallisuusalan elinkeinoluvan.

88 §

Turvallisuusalan elinkeinoluvan peruuttaminen

Poliisihallituksen on peruutettava turvallisuusalan elinkeinolupa, jos:

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

- 1) luvanhaltija sitä pyytää;
  - 2) turvallisuusalan elinkeinolupaa edellyttävä toiminta on lopetettu; tai
  - 3) luvanhaltija ei enää täytä elinkeinotoimintalain 2 §:n 1 momentissa tai 3 §:n 1 tai 2 momentissa säädettyjä edellytyksiä.
-

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

26.

Laki

verotusmenettelystä annetun lain 18 ja 52 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 18 §:n 2 momentti ja 52 §:n 1 momentti,
sellaisina kuin ne ovat , 18 §:n 2 momentti laissa 520/2010 ja 52 §:n 1 momentti osaksi laissa 1142/2007, seuraavasti:

18 §

Viranomaisen yleinen tiedonantovelvollisuus

Kaupparekisterilaissa (/) tarkoitetun rekisteriviranomaisen on toimitettava Verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset kaupparekisteriin sisältyvät tiedot.

-----

52 §

Verosta vastuussa olevat

Verosta ovat vastuussa:

- 1) yhtymä on vastuussa yhtymän tulon ja varallisuuden perusteella osakkaalle määrättävästä verosta;
- 2) erillisenä verovelvollisena verotettavan kotimaisen kuolinpesän osakas on vastuussa pesän tulosta ja varallisuudesta suoritettavasta verosta;

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

3) kuolinpesä on vastuussa kuolinpesään kuuluvilla varoilla vainajan verosta; jos kuolinpesä on jaettu, osakas on vastuussa pesäosuutensa määrällä osuuttaan vastaavasta osasta vainajan verosta;

4) puoliso on vastuussa toiselle puolisolle tuloverolain 14 §:ssä tarkoitetun yritystulon perusteella määrättävästä verosta, jos puoliset yhdessä harjoittavat elinkeinotoimintaa tai maataloutta; puoliso on kuitenkin vastuussa yritystulon pääomatulo-osuudesta suoritettavasta verosta vain, jos hän omistaa puolisoitten yhteisesti harjoittamaan elinkeinotoimintaan tai maatalouteen kuuluvia varoja;

5) elinkeinotoimintalaissa (/) tarkoitettu edustaja on vastuussa verosta, joka on määrätty Euroopan talousalueen ulkopuolella asuvalle henkilölle; ja

6) Euroopan talousalueen ulkopuolella asuvalle luottolaitokselle määrätystä verosta on vastuussa luottolaitoksen sivukonttorin johtaja silloin, kun luottolaitoksella on sivukonttori Suomessa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

27.

Laki

luottolaitostoiminnasta annetun lain 18 luvun 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 18 luvun 9 §:n 1 momentti seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

18 luku

Ulkomaisia luottolaitoksia koskevat erityissäännökset

9 §

Kaupparekisterimerkinnot

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeestä on tehtävä ilmoitus kaupparekisteriin. Ilmoituksen tekemisestä säädetään kaupparekisterilaissa (/).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

28.

Laki

osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 23 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain (423/2013) 23 §:n 3 momentti seuraavasti:

23 §

Luottolaitoksen purkamiseen ei sovelleta kaupparekisterilain (/) 29 §:ää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

29.

Laki

säästöpankkilain 120 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan säästöpankkilain(1502/2001) 120 a §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 410/2004, seuraavasti:

120 a §

Säästöpankin purkamiseen ei sovelleta, mitä kaupparekisterilain (/) 29 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

30.

Laki

liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain(1501/2001) 18 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 642/2006, seuraavasti:

18 §

Luottolaitokseen ei sovelleta, mitä kaupparekisterilain (/) 29 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

31.

Laki

ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain (298/2010) 8 §:n 1 momentti seuraavasti:

8 §

Kaupparekisterimerkinnot

Sivuliikkeestä on tehtävä ilmoitus kaupparekisteriin. Ilmoituksesta säädetään kaupparekisterilaissa (/).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

32.

Laki

sijoituspalvelulain 14 luvun 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sijoituspalvelulain (747/2012) 14 luvun 1 § seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

14 luku

Ulkomaisia sijoituspalveluyrityksiä koskevat erityissäännökset

1 §

Kaupparekisterimerkinnot

Ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeestä on tehtävä ilmoitus kaupparekisteriin. Ilmoituksesta säädetään kaupparekisterilaissa (/).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

33.

Laki

luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisintarkaisusta annetun lain 7 luvun 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisintarkaisusta annetun lain (1194/2014) 7 luvun 7 §:n 5 momentti seuraavasti:

7 luku

Kriisintarkaisuvälineitä koskevat yleiset periaatteet

7 §

Asiamiehen asettaminen

Jos asiamiehellä on tämän pykälän nojalla toimivalta käyttää laitoksessa hallitukselle tai toimitusjohtajalle kuuluvaa toimivaltaa, viraston on ilmoitettava hallituksen tai toimitusjohtajan toimivallan rajoittaminen sekä asiamiehen henkilötiedot rekisteröitäviksi. Tiedot on merkittävä

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

kaupparekisteriin niiden tietojen lisäksi, jotka merkitään kaupparekisteriin kaupparekisterilain (/) mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

34.

Laki

sijoitusrahastolain 25 luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sijoitusrahastolain (213/2019) 25 luvun 4 §:n 1 momentti seuraavasti:

25 luku

Ulkomaisia rahastoyhtiöitä ja valvontayhteistyötä koskevat erityissäännökset

4 §

Sivuliikkeen ilmoittaminen kaupparekisteriin

Ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön velvollisuudesta tehdä sivuliikkeestä ilmoitus kaupparekisteriin säädetään kaupparekisterilain (/) 10 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

35.

Laki

hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista annetun lain (571/2016) 9 §:n 4 kohta seuraavasti:

9 §

Palvelutuotannossa säännönmukaisesti hyödynnettävät tietolähteet

Digi- ja väestötietovirastolla on oikeus sille tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi käsitellä seuraaviin tietojärjestelmiin tallennettuja tässä pykälässä tarkoitettuja tietoja noudattaen tätä lukua:

-----
4) kaupparekisterilaissa (/) tarkoitetusta kaupparekisteristä ja yritys- ja yhteisötietolaissa (244/2001) tarkoitetusta yhteisötietojärjestelmästä elinkeinotoimintaa harjoittavia ja niiden vastuhenkilöitä koskevia tietoja;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .
_____

36.

Laki

rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 6 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) 6 luvun 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 1 ja 2 momentti ja 4 §:n 1 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 6 luvun 1 §:n 1 momentti ja 2 §:n 1 momentti laissa 573/2019, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

6 luku

Tosiasiallisia edunsaajia koskevat tiedot

1 §

Soveltamisala

Tässä luvussa säädetään kaupparekisterilain (/) 3 §:n 1 momentin 1 ja 3–5 kohdassa tarkoitetun yhteisön, yhdistysrekisteriin merkityn yhdistyksen, uskonnollisten yhdyskuntien rekisteriin merkityn uskonnollisen yhdyskunnan sekä säätiörekisteriin merkityn säätiön velvollisuudesta pitää yllä tosiasiallisia edunsaajiaan koskevia tietoja. Tosiasiallisen edunsaajan on toimitettava tässä luvussa tarkoitetulle yhteisölle tarpeelliset tiedot rekisteritietojen asianmukaisuuden ja ajantasaisuuden varmistamiseksi.

---

2 §

Yhteisön velvollisuus pitää yllä tosiasiallisia edunsaajiaan koskevia tietoja

Kaupparekisterilain 3 §:n 1 momentin 1 ja 3–5 kohdassa tarkoitetun yhteisön, yhdistysrekisteriin merkityn yhdistyksen, uskonnollisten yhdyskuntien rekisteriin merkityn uskonnollisen yhdyskunnan sekä säätiörekisteriin merkityn säätiön on asianmukaisesti hankittava ja pidettävä yllä täsmällisiä ja ajantasaisia tietoja 1 luvun 5 §:n 2–4 momentissa tai 7 §:ssä tarkoitetuista tosiasiallisista edunsaajistaan ja annettava nämä tiedot pyynnöstä 1 luvun 2 §:ssä tarkoitetulle ilmoitusvelvolliselle tämän suorittaessa asiakkaan tuntemista koskevia toimia.

Sen lisäksi mitä 1 momentissa säädetään, kaupparekisterilain 3 §:n 1 momentin 1 ja 3–5 kohdassa tarkoitetun yhteisön, lukuun ottamatta asunto-osakeyhtiölaissa tarkoitettuja asunto-osakeyhtiöitä ja keskinäisiä kiinteistöosakeyhtiöitä, on sen saatavilla olevien tietojen perusteella pidettävä yllä täsmällisiä ja ajantasaisia tietoja muista henkilöistä, jotka käyttävät 1 luvun 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua määräysvaltaa, sekä heidän määräysvaltansa tai omistusosuutensa perusteesta ja laajuudesta.

---

4 §

Yhteisön tosiasiallisen edunsaajan rekisteröinti

Kaupparekisterilain 3 §:n 1 momentin 1 ja 3–5 kohdassa tarkoitetun yrityksen tosiasiallisen edunsaajan sekä ulkomaisen trustin tosiasiallisen edunsaajan rekisteröinnistä kaupparekisteriin säädetään kaupparekisterilaissa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20__ .

37.

Laki

kiinteistörahastolain 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kiinteistörahastolain (1173/1997) 12 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 350/2007, seuraavasti:

12 §

Yhtiöjärjestys

Kiinteistörahaston yhtiöjärjestyksen muutoksesta on viipymättä tehtävä osakeyhtiölain 5 luvun 30 §:n 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus rekisteröimistä varten. Ilmoituksesta säädetään kaupparekisterilaissa (/).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

38.

Laki

liikenteen palveluista annetun lain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 14 §:n 1 momentti seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

14 §

Tavarankuljetuksen tilaajan selvitysvelvollisuus

Tässä pykälässä tarkoitetaan tavarankuljetuksen tilaajalla elinkeinonharjoittajaa, joka tilaa kuljetuksen ja joka on kaupparekisterilain (/) 10 §:n 1 momentin mukaan velvollinen tekemään perustamisilmoituksen ja yksityistä elinkeinonharjoittajaa myös muutoin, sekä valtiota, kuntaa, kuntayhtymää, Ahvenanmaan maakuntaa, Ahvenanmaan maakunnan kuntaa ja kuntayhtymää, seurakuntaa, seurakuntayhtymää, muuta uskonnollista yhdyskuntaa, muuta julkisoikeudellista oikeushenkilöä ja vastaavaa ulkomaista toimijaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

39.

Laki

merilain 5 luvun 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään merilain (674/1994) 5 luvun 3 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

5 luku

Lainvanisännistöyhtiö

3 §

Laivanisännistöyhtiön perustaminen

Sen lisäksi mitä tässä luvussa säädetään, laivanisännän ja laivanisännistöyhtiön pääisännän kelpoisuusvaatimukseen sovelletaan elinkeinotoimintalain (/) 4 §:n 1 momenttia, jos he ovat luonnollisia henkilöitä.

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

40.

Laki

vakuutusyhtiölain 2 luvun 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vakuutusyhtiölain (521/2008) 2 luvun 13 §:n 1 momentti seuraavasti:

2 luku

Vakuutusyhtiön perustaminen ja toimilupa

13 §

Vakuutusyhtiön rekisteröiminen

Vakuutusyhtiö on ilmoitettava rekisteröitäväksi kolmen kuukauden kuluessa toimiluvan myöntämisestä tai yhtiön perustaminen raukeaa. Rekisteröinnistä säädetään tarkemmin kaupparekisterilaissa (/).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

41.

Laki

vakuutusyhdistyslain 2 luvun 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 2 luvun 10 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1231/2009, seuraavasti:

2 luku

Vakuutusyhdistyksen perustaminen

10 §

Vakuutusyhdistys on kolmen kuukauden kuluessa perustamispäätöksen tekemisestä ilmoitettava rekisteröitäväksi. Rekisteröinnistä säädetään kaupparekisterilaissa (/). Takuupääomana rekisteröidään merkittyjen ja merkitsijöille annettujen takuuosuuksien yhteenlaskettu nimellisarvo vähennettynä 9 a §:n mukaan mitätöityjen takuuosuuksien yhteenlasketulla nimellisarvolla. Jos takuuosuuksilla ei ole nimellisarvoa, rekisteröitävää takuupääomaa laskettaessa käytetään nimellisarvon sijasta 2 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaan takuupääomaan merkittävää määrää. Lisäksi rekisteröidään pohjarahaston määrä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

42.

Laki

alkoholilain 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan alkoholilain (1102/2017) 12 § seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 46/2022 vp

12 §

Luvan myöntämisen yleiset edellytykset

Tämän lain mukainen valmistus-, maahantuonti-, käyttö-, tukkumyynti-, vähittäismyynti- ja anniskelulupa on myönnettävä elinkeinotoimintalain (/) 2 §:n 1 momentissa tai 3 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitetulle luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle, jolla on tässä laissa säädetty hakijaan liittyvät ja toiminnan harjoittamiseen tarvittavat edellytykset.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Helsingissä 17.2.2023

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Sanni Grahn-Laasonen kok

varapuheenjohtaja Katri Kulmuni kesk

jäsen Atte Harjanne vihr

jäsen Mari Holopainen vihr

jäsen Eeva Kalli kesk

jäsen Pia Kauma kok

jäsen Matias Mäkyne sd

jäsen Sakari Puisto ps

jäsen Minna Reijonen ps

jäsen Hussein al-Tae sd

jäsen Veikko Vallin ps

jäsen Tuula Väättäin sd

jäsen Johannes Yrttiaho vas

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Maiju Tuominen